

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
October 15, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 60 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, SPALIS - OCTOBER 15, 1994

Nr. 201

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63RD STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

TELEFAKSAS (312) 585-8284

Ratifikuota Lietuvos ir Lenkijos sutartis

Vilnius, spalio 13 d. (Elta) — Lietuvos ir Lenkijos santykių, o gal ir visos žmonijos istorijoje, tokio fakto dar nebuvo: beveik tuo pat metu dviejų Europos valstybių sostinėse Vilniuje ir Varšuvoje buvo ratifikuojama tarpvalstybinė draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutartis.

Pirmą kartą šios kadencijos Lenkijos parlamente užregistruota tokia seimo narių vienybė — už įstatymą įpareigojanti Lenkijos prezidentą Lechą Valęsą pasirašyti Lietuvos ir Lenkijos sutarties ratifikacinį aktą vieningai balsavo visi posėdyje dalyvavę 295 deputatai. O diskusija dėl sutarties ratifikavimo truko tik 47 minutes. Lenkijos Seimo maršalui pradėjus posėdį, dvišalės tarpvalstybinės sutarties ratifikavimo įstatymo svarstymas ir balsavimas užtruko tik 47 minutes.

Lietuvos Seimo posėdyje už minėtos sutarties ratifikavimą balsavo 91 Seimo narys, prieš 19 ir 8 susilaikė.

Sutartyje pripažįstama šiuo metu tarp Lietuvos ir Lenkijos esanti siena ir įsipareigojama beslygiškai gerbti suverenumą bei teritorinį vientisumą. Šalys patvirtina, kad neturi viena kitai teritorinių pretenzijų ir nereikš jų ateityje. Tarpusavio santykiuose jos pasižadėjo ne naudoti jėgos ir negrasinti ją panaudoti. Sutartyje nepateik-

tas 1920-1939 metų Vilniaus ir jo krašto okupacijos vertinimas. Sutartis sudaryta 15 metų laikotarpiui. Po to jos galiojimas automatiškai pratęsiamas dar penkeriems metams, jeigu viena iš šalių nenutrauks jos notifikavimo būdu.

Grupė Lietuvos Seimo narių, balsavę prieš Lietuvos ir Lenkijos sutarties ratifikavimą bei susilaikę balsuojant, pasirašė pareiškimą dėl sutarties interpretavimo. Jame sakoma: „Ilgaamžė istorinė Lietuvos valstybės sostinė Vilnius su jį supančia teritorija 1920-1939 m. laikotarpiu nuo Lietuvos buvo atplėšti jėga. Lietuva niekada nepripažino nei šios teritorijos faktinės kontrolės, kurią vykdė Lenkijos valdžia, teisėtumo, nei Vilniaus krašto įjungimo į Lenkijos sudėtį. Dėl šių ir kitų priežasčių Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutartis ar jos atskiri straipsniai negali būti interpretuojami priešingai“.

Tarp pasirašiusių šį pareiškimą yra Seimo Konservatorių Laisvės Sąjungos, Tautininkų sąjungos ir Demokratų partijos frakcijų nariai, taip pat kai kurie frakcijoms nepriklausantys Seimo nariai. Pareiškime nėra nei vieno krikščionių demokratų frakcijos nario parašo, nors dalis jų neįbalsavo už sutarties ratifikavimą.

Užsieniečiai reikalauja užtikrinti savo personalo saugumą

Vilnius, spalio 13 d. (Elta) — Praėjusią savaitę Klaipėdoje buvo užpultas bendros suomių ir lietuvių firmos Litofinn Service padalinio vadovas Hannu Sipponen. Jis buvo užpultas antradienio, spalio 4-osios, naktį, grįžęs iš susirinkimo Vilniuje. Jį užpuolė du vyrai, stovėję namo Klaipėdoje, kur jis gyvena, koridoriuje.

Uostamiesčio policininkai nustatė, kad tai nebuvo apipilėsimas, bet suomių įmonės atstovai mano, kad užpuolimas buvo įvykdytas prieš kompanijas, kurioms jis atstovauja. Klaipėdoje suteikus pirmąją medicininę pagalbą, H. Sipponen buvo pervežtas į Suomiją. Medikų teigimu, sužeidimai (sulaužyta ranka, pirštai ir šonkauliai bei žaizdos galvoje) bus gydomi 3-4 mėnesius.

„Tai, kas nutiko mūsų kompanijos atstovui Lietuvoje, gali pakeisti mūsų planus“, spalio 13 d. „Lietuvos“ viešbučio konferencijū salėje surengtoje spaudos konferencijoje pasakė Litofinn Service bei firmos Neste Oil LT tarybos pirmininkas, Neste marketingo kompanijų Europoje viceprezidentas Matti Peltso.

Jis pasakė, kad Neste yra pasiryžusi toliau dirbti Lietuvoje, tačiau pažymėjo nerizikuosianti, jeigu ši veikla kels pavojų jos personalo gyvybei, jeigu nebus užtikrintas personalo saugumas.

Spalio 12 d. Neste firmos atstovai susitiko su vidaus reikalų ministru Romasiu Vaitėkūnu, aptarė šį užpuolimą ir tai, ką galima padaryti saugumui užtikrinti.

Be daugelio kitų vietų, Balti-

jos pajūrio ruože nuo Sankt Peterburgo iki Varšuvos yra įsteigtas apie 40 Neste benzino kolonėlių. Kitais metais šiame regione planuojama investuoti tris kartus daugiau kapitalo negu pernai. Lietuvoje yra 12 Neste benzino stočių septyniuose miestuose. Jose dirba apie 160 žmonių. Praėjusiais metais jų apyvarta sudarė 80 milijonų litų.

Svarstomas Šaulių Sąjungos tolimesnis statusas

Vilnius, spalio 14 d. (Elta) — Prezidentas Algirdas Brazauskas ketvirtadienį susitiko su Šaulių sąjungos vadovais. Pokalbyje aptartas šios organizacijos tolimesnis statusas. Anot Šaulių sąjungos vado Rimvydo Mintauto, Šaulių Sąjunga norėtų integruotis į Krašto apsaugos sistemą, tačiau ji liktų ir visuomeninė organizacija, besirūpinanti kultūriniais savo narių poreikiais, jų švietimo reikalais.

Pasikeista nuomonėmis ir dėl Nacionalinės gvardijos sukūrimo. Manoma, kad į ją galėtų įeiti Savanoriškojo Krašto Apsaugos Tarnyba, Šaulių Sąjunga bei Civilinės Saugos tarnybos. Šaulių Sąjungos rinktinės, būdamos Nacionalinės gvardijos sudėtyje, galėtų efektyviau dalyvauti, saugant svarbius valstybės objektus, likviduojant nelaimių padarinius, teikiant pagalbą nukentėjusiems.

Prezidentas Brazauskas iš esmės pritarė šiems pasiūlymams. Šiuo metu Šaulių Sąjungoje yra 7,000 narių, susibūrusių į 15

JAV kariuomenės marinių malūnsparniai puolimo pratimuose Irake skrenda virš kelio, vedančio į Kuaitą. Nors atrodo, kad Irako kariuomenė traukiasi nuo pasienio su Iraku, JAV tebesiūnia papildomus dalinius į Kuaitą ir Persų įlanką. Ketvirtadienio vakarą Irakas ir Rusija iš Bagdado pranešė, kad priėjo sutarimo, kuris vėst į Irako pripažinimą Kuaito. Pagal šį susitarimą Irakas pripažintų Jungtinių Tautų nustatytas Kuaito sienas tik su sąlyga, kad šešių mėnesių laikotarpyje Jungtinės Tautos nuims Irakui taikomas sankcijas.

Ratifikavus sutartį, tautininkai padėjo gėlių ant savanorių kapų

Vilnius, spalio 13 d. (AGEP, LA) — Prieš balsuojant Lietuvos Seime dėl Lietuvos ir Lenkijos sutarties ratifikavimo, Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas pranešė, kad prieš 15 minučių Lenkijos Seimas priėmė šios sutarties ratifikavimo įstatymą.

Po balsavimo Lietuvos Seime prasidėjo pasisakymai dėl balsavimo motyvų. Kaip rašo Rimantas Varnauskas „Lietuvos aidė“, LDDP frakcijos narys Evaristas Raišiuotis teigė, kad šiai sutarčiai pritaria didžioji visuomenės dalis. Sutartis tap-
sianti pagrindu tolesniems

susitarimams, tarp jų ir dėl Lenkijos lietuvių teisinės ir materialinės egzistencijos. Mažumų problemų sprendimas bus surastas, nes, pasak Raišiuoties, kalbama, kad ir Lenkija 1995 m. priims tautinių mažumų įstatymą.

Demokratų partijos narys Valdas Petrauskas, kalbėjęs pirmine sutarties rengimo istorija: parlamentinės partijos buvo nušalintos nuo galutinio sutarties varianto rengimo.

Seimo Lenkų Sąjungos frakcijos vardu pasisakė Zbigniew Semenowicz siūlė prisiminti gerus, dažnai bendros istorijos puslapius. „Santarvė kuria, o ne griauja“, teigė jis. „Didelio šanso ir didelės atsakomybės“ akimirka siūlyta atsisakyti smulkmeniškų priekabių.

Antanas Stasiškis perskaitė Tėvynės Sąjungos frakcijos pareiškimą, kuriame pabrėžiama šių santykių svarba tiek Rytų Europos stabilumo bei saugumo plėtėi, tiek abiejų valstybių ateičiai, bet apgalvestai, kad Lietuvos vyriausybė nesugebėjo išnaudoti istorinio momento galimybių, o Lenkijos pusei neužteko politinės valios garbingai pripažinti padarytas skriaudas kaimynui ir be jokiu nuosėdų ilgiamis laikams normalizuoti tarpusavio santykius. (Pareiškimas spausdintas spalio 14 d. „Draugo“ 1 psl. — Red.)

Seimo užsienio reikalų komiteto pirmininkas ir LDDP frakcijos narys Algirdas Gričius, rafikavimą pavadinę „istorine misija“, sakė, jog istorinius įvykius daug kas vertins skirtingai, bet tai neturėtų trukdyti sparčiau integruotis į europines struktūras.

Centro Sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas tepasakė, kad ratifikuoti sutartį, kurioje nenumatytas istorinis kontekstas, yra praigaistingas ir atsisakė dalyvauti balsavime.

Pasak Seimo užsienio reikalų komiteto nario ir Socialdemokratų frakcijos nario Vytauto Plečkaičio, retai sudaromos idealios sutartys, o kompromisas nėra nei pergalė, nei pralaimėjimas. Sutarties priešininkams jis siūlė pagalvoti — kam naudinga, kad santykiai

nebūtų normalizuoti.

Povilas Jakučionis, Politinių Kalinių ir Tremtinių frakcijos narys, teigė, kad tokia sutartis nepadės tvirtų pamatų tarpusavio santykiams, nes jos tekstą padiktavo viena valstybė. Anot jo, 13-23 straipsniai palieka galimybę savaip interpretuoti ir kištis į vidaus santykius, o tarptautinės sutartys turi viršenybę prieš vidaus įstatymus.

Krikščionių Demokratų frakcijos atstovas Algirdas Saudargas siūlė balsuoti ne vardinu balsavimu, o be LDDP frakcijos, kad visa atsakomybė prisiimtų likusi Seimo dalis. Anot jo, jei sutartis nebūtų ratifikuota, būtų padaryta žala Lietuvos saugumui, nes jis garantuotas dar menčiau negu Kuaito. Ne LDDP nariams Saudargas siūlė balsuoti taip, lyg jų balsai nulemtų ratifikavimo padarinius.

Anot LDDP frakcijos nario Gedimino Kirkilo, LDDP, kuri „kaltinama žiūrėjimu į Rytus, dar europinę politiką, o sutarties oponentai atvirkščiai — rytietišką“.

Vardinio balsavimo rezultatai: 91 už, 19 prieš, 8 susilaikė, sutartis ratifikuota. Lenkijos ambasadorius J. Widackis, atsisakęs komentaru, pasakė esąs tiesiog patenkintas.

Trisdešimt šeši Seimo nariai paskelbė pareiškimą dėl sutarties interpretavimo, kuriame sakoma: „Ilgaamžė istorinė Lietuvos valstybės sostinė Vilnius su jį supančia teritorija 1920-1939 m. laikotarpiu nuo Lietuvos buvo atplėšti jėga. Lietuva niekada nepripažino nei šios teritorijos faktinės kontrolės, kurią vykdė Lenkijos valdžia, teisėtumo, nei Vilniaus krašto įjungimo į Lenkijos sudėtį. Dėl šių ir kitų priežasčių Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos draugiškų santykių ir gero kaimyninio bendradarbiavimo sutartis ar jos atskiri straipsniai negali būti interpretuojami skirtingai“.

Tautininkų frakcijos atstovai nuvyko į Rasų kapines padėti gėlių ant Lietuvos savanorių, kovojusių prieš Lenkijos agresiją, kapų.

Lietuvos ir Lenkijos sutartį šių metų balandžio 26 dieną Vilniuje pasirašė prezidentai A. Brazauskas ir L. Valęsa. Sutartis sudaryta penkiolikai metų. Jos galiojimas automatiškai pratęsiamas dar penkeriems metams, jeigu viena iš šalių

„Nėra sunkumų dėl NATO išplėtimo“

Vilnius, spalio 6 d. (LA) — Lietuvai ir Didžiajai Britanijai spalio 5 d. pasirašius memorandumą dėl bendradarbiavimo gynybos srityje (žr. spalio 7 d. „Draugo“ 1 psl.), Britanijos gynybos ministras Malcolm Rifkind spaudos konferencijoje pasakė: „Nėra jokių sunkumų dėl paties NATO išplėtimo principų NATO pletesi kelis kartus per pastaruosius 40 metų, kai buvo priimta Turkija, Vokietija, Ispanija, Portugalija. Negali būti ir jokios kalbos apie kitų šalių veto, kam stoti ar nestoti į NATO“.

Kaip rašo „Lietuvos aidė“ Aurimas Drižius, tačiau tai nereiškia, kad įstojimas yra užtikrintas. Anto Rifkind, „tai dalykas, kurį sprendžia NATO ir šalis kandidatė. Įstojimas į NATO neturi būti laikomas įstojimu į politinę sąjungą ar tik dokumento pasirašymas“.

„NATO yra integruota karinė struktūra ir bet kuriai šaliai paprašius ją priimti, NATO turės galvoti ne tik apie tai, kaip ją apginti, bet ir apie tai, kaip ši šalis gali integruotis į bendrą gynybos sistemą. Narystė — ne tik teisė, bet ir atsakomybė. NATO taip pat turės apsvastyti, ar šalies — kandidatės ginkluotosios pajėgos yra pasirengusios tapti integruotos sistemos dalimi“.

„Tuų tarpu“, sakė min. Malcolm Rifkind, „aš akcentuoju, kad jums reikėtų aktyviau dalyvauti 'Partnerystės taikos labui' programoje, taip pat akcentuoju Lietuvos asocijuotą partnerystę su Vakarų Europos Sąjunga ir jūsų galimos narystės Europos Sąjungoje klausis“.

Didžiosios Britanijos gynybos ministras Malcolm Rifkind (kairėje) ir Lietuvos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius sveikina vienas kitą, spalio 5 d. pasirašius jų šalių karinio bendradarbiavimo memorandumą.

ma. Vien tai yra labai sudėtinga, ir jeigu pavyktų šitai įgyvendinti, būtų padėtas pagrindas tolimesniems integracijos žingsniams“.

Paklaustas, kaip vertina Lietuvos sutartį dėl Rusijos tranzito į Karaliaučius, Rifkind atsakė: „Tranzitas per Lietuvą turi būti Lietuvos vyriausybės reikalas. Jeigu ji nori suteikti šią galimybę kitoms šalims, įskaitant ir Rusiją, tai — Lietuvos Parlamento ir vyriausybės reikalas. Mums malonu, kad potenciali galimybė kilti įtampai bus išspręsta visoms pusėms priimtinomis sąlygomis. Aš pabrėžiu, kad sprendimas, kam leisti važinėti per Lietuvą priklauso Lietuvos vyriausybei. Jeigu tai padėtų pašalinti tarptautinį įtampas židini, tarptautinė visuomenė teigiamai žiūrėtų į šį klausimą“.

Apibūdindamas su Didžiąja nenutrauks jos notifikavimo būdu. Sutartis įsigalios nuo tos dienos, kai bus pasikeista ratifikavimo raštais.

Britanija pasirašytą karinio bendradarbiavimo memorandumą Lietuvos gynybos ministras Linas Linkevičius sakė, jog svarbiausia britų parama ta, kad karališkieji britų jūrų pėstininkai padės rengti Baltijos taikos palaikymo bataliono kariuos Lietuvos, Latvijos ir Estijos teritorijose. Linkevičius sakė, kad memorandume numatyta toliau dalyvauti dvišalėse ir daugiašalėse programose „Partnerystė taikos labui“ remuose. Tokios yra ir Lietuvos karininkų ir puskarininkų anglų kalbos mokymo programos keitimasis karo mokyklų ir akademijų studentais, eksperimentais. „Šiuo memorandumu politiškai įteisinamas mūsų bendradarbiavimas“, sakė Linkevičius.

Linkevičius toliau kalbėjo: „Mes stengiamės, kad būtų išvengta konflikto bet kur Europoje, taip pat ir Baltijos šalyse. Neturime pagrindo manyti, kad kas nors planuoja agresiją prieš Baltijos šalis. Šaltojo karo pabaiga kelia didelius privalumus visiems. Aišku, jeigu Baltijos regione įvyktų rimta karinė agresija, tai galėtų sukelti naują šaltąją karą. Laimė, tokio scenarijaus aš negaliu įsivaizduoti. Tačiau NATO turi išlikti kaip apsidraudimas, jeigu mūsų viltys neišsipildytų.“

Londono dienraščio „Financial Times“ korespondentas klausė Linkevičiaus, ar Lietuva nori tapti tikrąja NATO nare ir koks tokio stojimo tvarkaraštis. I tai Linkevičius atsakė: „Sunkiu nuspėti laiką. Svarbu, kad mes žinome tikslą ir jo sie-

kiame. Norėtume tapti NATO nariais kaip galima greičiau, tačiau suprantame, kad tai priklausys ne tik nuo mūsų“.

— Lietuva padidino valdžios pašalpą neturtingiausioms šeimoms. Nuo spalio 1 d. maksimali pašalpa kiekvienam šeimos nariui, galinčiam į ją pretenduoti, bus 55.20 litų mėnesiui.

KALENDORIUS

Spalio 15 d.: Šv. Teresė Avilietė; Leonardas, Gailiminas, Ina. Pasaulinė poezijos diena.

Spalio 16 d.: 29 eilinis sekmadienis; Jadvyga, Margarita, Aurelija, Galius, Gaudvilė.

Spalio 17 d.: Šv. Ignacas (Ignatas) Antiochietis, vyskupas, apaštalu mokinyks, nukankintas apie 108 metais; Gytė, Kintautas. 1882 m. gimė rašytojas Vincas Krėvė-Mickevičius.

Spalio 18 d.: Šv. Lukas, evangelistas; Petras, Jodotas, Jaugilė.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

LYJA, LYJA LIETUS PER MOKSLEIVIŲ PIETUS

Šių metų Moksleivių Ateitininkų vasaros stovykla buvo per trumpa ir per šlapia. Trumpa, kadangi ji truko tik savaitę (po XII ateitininkų kongreso Vilniuje, neužteko stovyklavimo savaitę Dainavos vasaros sezono dviejų savaitų stovyklai), o šlapia, kadangi beveik visą savaitę ištisai lijo. Tačiau ir nelabai palankus oras nesugadino stovyklautojų ūpo, o ribotas stovyklavimo laikas skatino juos greičiau ir pilniau įsijungti į stovyklos dvasią ir nuotaiką.

Pilni entuziazmo stovyklautojai suvažiavo į Dainavos stovyklavietę sekmadienį, rugpjūčio 7 d. Juos pasitiko plakatas, pakabintas nuo Baltųjų rūmų stogo, su XII ateitininkų kongreso šūkiu „Ateiti regim tėvynės laiminga“. Šis plakatas buvo tik ką parvežtas iš Lietuvos. Jis kabėjo Berčiūnuose prieš kongresinę stovyklą ir Vilniuje kongreso metu. Užsiregistravę ir įsikūrę patalpose, visi rinkosi prie velniavų aikštės stovyklos atidarymui. Tenai stovyklautojai buvo supažindinti su stovyklos tema – „Pasirinkimas“. Mes kasdien esame statomi prieš sprendimus ir pasirinkimus, nuo paprasčiausių iki sudėtingiausių. Kiekvienas pasirinkimas turi savo pasekmes, gali nulemti tolimesnį gyvenimą. Žmogaus charakteris įtakoja tuos pasirinkimus – tikimės, kad, remiantis mūsų ateitininkiška pasauležiūra, teisingai pasirenkame, ypač, kai esame statomi į sunkią padėtį. Stovyklautojams buvo paaiškinta, kad nagrinėsime įvairius sprendimus ir pasirinkimus, kuriuos lietuviai turėjo daryti karo metais. Pažvelgsime į mūsų pačių gyvenimiškus sprendimus ir pasvarstysime ateitininkų kongreso šūkį „Ateiti regim tėvynės laiminga“, kuris ragina mus pasirinkti kurti laimingą tautos ateitį. Stovyklos atidaryme buvo susipažinta su stovyklos vadovybe: vyriausias stovyklos vadovas – dr. Audrius Polikaitis, komendantas – Vytas Čuplinskis, kapelionas – kun. Edis Putrimas, mergaičių vadovės – Laura Gražulytė, Rima Ješmantaitė, Rima Polikaitytė ir Vaiva Vaišnytė, berniukų vadovai – Marius Polikaitis ir Danius Šilgalis, sekretorė – Laura Lapsytė, stovyklos daktaras – dr. Petras Rasutis. Po atidarymo stovykla dalyvavo šv. Mišių aukoje. Paskui alkani moksleiviai rinkosi į valgyklą vakarienei. Stovykloje šeimininkavo Aldona Šoliūnienė ir jos pagalbininkė Nijolė Motiejūnienė. Prie virtuvės darbų talkino Tauras Barauskas, Julija Bartkutė, Jonas Korsakas ir Aras Norvilas. Tą vakarą įvyko smagus susipažinimo vakaras su žaidimais, šokiais ir visų mėgiamu „Virginia Reel“.

Pasilinksminę, visi patenkinti grįžo poilsui į namelius. Naktį stovyklą prižiūrėjo ir tvarką palaikė nakties sargas Simas Varnas.

Įprasta rytinė stovyklos programa susidarė iš vadovų prarastų darbo būrelių, kuriuose stovyklautojai pasikeisdami dalyvavo. Šiais metais darbo būreliai buvo: Ateitininkų

ideologija (pokalbis kaip pritaikyti ateitininkišką pasaulėžiūrą kasdieniniame gyvenime), Autotechnika (susipažinimas su automobilio priežiūra), Dainavimas, Lietorika (aerobika, pritaikyta prie lietuviškos muzikos), „Makaulės miklinimas“ (diskusijos apie įvairius asmeniškus pasirinkimus), Pasirinkimas (skaitymai apie lietuvius, kurie darė gyvenimą lemiančius sprendimus), Pažinimas (pokalbis su kapelionu), Pirmoji pagalba (susipažinimas su pirmos pagalbos pagrindais), Reklama (pokalbis ir pavyzdžiai kaip reklamos yra sukuriamos, kad stipriausiai paveiktų mūsų pasirinkimus) ir Sportas. Po maudymosi laikotarpio stovyklautojai dalyvavo savo pasirinktuose užsiėmimo būreliuose. Kadangi kiekvienas lankė tą patį būrelį visą savaitę, buvo progos geriau pramokti ir įsigilinti į savo pasirinktą užsiėmimą. Šiais metais užsiėmimo būrelių pasirinkimas buvo: Krepšinis (pramoko krepšinio igūdžius, taisykles ir strategijas), Laikraštėlis (redagavo stovyklos laikraštėlį „Anaipol“), Meniška akis (pramoko fotografavimo pagrindus), Tinklinis (pramoko tinklinio igūdžius, taisykles ir strategijas), ir Video (sukūrė stovyklos video programą).

O apie stovyklos dienų išpildymą išgirsime iš pačių stovyklautojų:

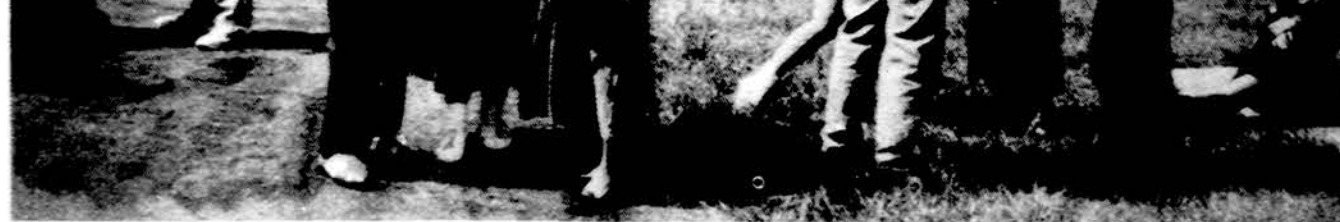
Pirmadienis

Pirmadienis buvo pirma pilna stovyklos diena. Pradėjome, kaip visada, velniavų pakėlimu ir skaniais pusryčiais. Po tvarkymo išsiskirstė į darbo būrelius pagal penkias grupes: „A“, „C“, „E“, „I“ ir „U“. Mus aplankė naujai įšventintas kun. Gintaras Grušas, kuris prieš vakarienę atnašavo šv. Mišias. Per vakarinę programą lošėm „Taškų taškai“ žaidimą (per kurį lakstinėjame kaip paeile po visus stovyklos kampus). Paskui buvo trumpi šokiai, o po naktiečių, tyla.

Daina Čaraukaitė

Antradienis

Antradienio rytą, sušalę stovyklautojai susigrūdę į Baltųjų rūmų šiltą salę išlausyti dr. Vėjo Liulevičiaus paskaitos. Vėjas įvedė temą, keldamas

Dainavos stovykloje – malonūs susitikimai su seniai bematytais draugais.

Nuotr. Valerijos Žadeikienės

klausimą: „kodėl mes studijuojame istoriją?“ Jis išaiškino, kad suprasti ateitį, reikia pažinti praeitį. Kaip ateitininkai, mes turime eiti teisingu keliu, kad būtų laiminga ateitis. Tą kelią galime nutiesti protiniais sprendimais. Ateitininko didžiausia nuodėmė yra atsakyti „whatever“ į bet kokį pasirinkimo klausimą. Šitaip darant, žmogus yra pasyvus, ir tai yra iš tikrųjų blogiau, negu neteisingai atsakyti. Jeigu lietuviai partizanai ir piliečiai būtų pasirinkę atsakymą „whatever“, turbūt, net ir dabar nebūtų laisvos Lietuvos. Noredami turėti savo proteivą stiprumą ir užsipyrimą, negalime jokių būdų atsakyti „whatever“. Kaip tik, mums reikėtų pagal savo išsitikimus atsakyti „anaipol!“ (on the contrary).

Vėjas užbaigė savo paskaitą mintimi, kad mes galime eiti labai toli gyvenimo keliu, bet daug kas priklauso nuo mūsų pasirinkimų. Ir tada galėsime teisingai giedoti „Ateiti regim tėvynės laiminga!“

Lina Sidrytė

Po paskaitos diena tęsėsi (kaip visada) iki vakarinės programos – laužo. Laužo tema buvo „Kas darosi Spyglių dugne?“ Vaidinimai buvo įvairūs ir įdomūs. Jų temos buvo panašios į tokias: žuvų stovykla, Dainavos žuvų spingimas, ir kaip jūrų žolė atsirado Spyglije? Laužas buvo labai smagus. Tarp vaidinimų buvo įvairūs šūkiai: „Tango“, „kepurės šūkis“, ir „Vyto Čuplinsko šūkis“. Nors, artėjant vakarui, sutemo ir buvo sunku matyti pasirodymus, vis tiek buvo labai smagu.

Rima Viliamaitė

Antradienio vakarą po smagus laužo visi ėjo į lovas, tikėdamiesi gerai iki ryto išsimiegoti. Bet trečią valandą ryto mane, kaip ir kitus stovyk-

lautojus, prikėlė vadovė liepdama batus apsiuti, šiltai apsirengti, ir ją sutikti prie namelių. Ji mus nuvedė į valgyklą. Viduryje valgyklos sėdėjo surištomis rankomis ir nuvargusiai atrodantis kun. Edis, o palei sienas sėdėjo kiti stovyklautojai, visi atsukę į sieną. Vadovai liepė nesidairyti ir nekalbėti.

Aš, ką tik pabudusi iš gilaus miego, negalėjau suprasti kas darosi. Kai visi buvome susėdę, vadovai mus pradėjo atskirti, vieną po kito tardyti. Klausė, ar mes pažįstame kunigą, ar jis vakar laikė šv. Mišias, apie ką per Mišias kalbėjo, ir t.t., noredami, kad mes jį išduotume. Daug kas iš stovyklautojų, susigaudę ir bandė neisduoti kun. Edžio, bet kai kurie, sumišo, nežinojo ką sakyti.

Mūsų grupė, tardoma valgykloje, buvo parapijiečiai kun. Edžio parapijoje, bet mes buvome tik viena iš trijų grupių. Buvo ir partizanų ir sribų grupės. Partizanai taip pat buvo naktį vadovų priekeli ir tyliai turėjo sekti savo vadus į Rambyną kalną. Ten jie pastatė du kryžius atminti dviem draugams, kurie vakar mirė kovose miške. Partizanų vadai paaiškino, kad jų tarpe aiškiai yra išdavikų, kitaip vakar nebūtų jų radę sribai. Toliau vadai liepė partizanams vykti į pušyną, kur bus susitikimas su kita partizanų grupe aptarti tolimesnius žygius. Tuo pačiu metu sribų grupė rinkosi ir planavo kaip sugauti partizanus. Sribų vadai paaiškino, kad partizanų vadai yra išdavikai ir jie atves savo partizanų grupę į pušyną, kur bus galima juos apsuikti ir sumti. Taigi sribai nukeliavo į pušyną ir pasirodė užpulti partizanus.

Kai partizanai atvyko į pušyną ten jų laukė keli sribai, kurie prisistatė kaip partizanai. Staiga likusieji sribai šoko iš už medžių ir apsupti nustebejus partizanus. Partizanams suėmė ir išvedė iš pušyno, visą laiką tyčiodamiesi kokie kvaili jie buvo, pasitikėdami savo išdavikais vadais. Partizanai spontaniškai pradėjo giedoti Lietuvos himną ir kalbėti „Tėve mūsų“ maldą. Jiems visai

„ATEITIES“ SAVAITGALIS

Su rudeniu ateina ir „Ateities“ savaitgalis. Šįmet jis vyks lapkričio 4-6 dienomis. Penktadienį, lapkričio 4 d., Jaunimo centro kavinėje vyks literatūros ir muzikos vakaras; šeštadienio paskaitos vyks Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje, o sekmadienio paskaitos bus Ateitininkų namuose, Lemonte. I „Ateities“ savaitgalį iš Lietuvos atskrenda buvęs užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas; jis skaitys paskaitą šeštadienį. Jo pranešimą išgirsime sekmadienį, lapkričio 6 d., Lietuvių centre, Lemonte, tuoj po Mišių Pal. J. Matulaičio misijoje.

Nuotr. Valerijos Žadeikienės

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitymo adreso, gavus iš jo mokėti, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIUS MIKAITIS

SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
Family Medical Clinic
15505 — 127 St. Lemont, IL 60439
Priklauso Palos Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. (708) 257-2265

DR. ARVYDAS J. DAILIDIS

DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS

VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. (312) 582-0221
Valandos susitarus

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas) vakaras nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. VILIJĄ KERELYTĖ

CHIROPRAKTIKA
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCIJŲ LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

Pirmd. 3 v.p.p. 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.r. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago (312) 778-6969 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR IŠSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaras ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v.p.p. 7 v.v. antr. 9 v.r. 12, ketv. 12-4 v.p.p., penkt. 12-6 v.v.

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos

Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Tel. (708) 742-0255

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius

2618 W. 71st St.

Tel. (312) 737-5149

Val. pagal susitarimą

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.

Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.

Tel. (708) 448-1777

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS

6132 S. Kedzie

Val: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.

Šešt. pagal susitarimą

Vizitai apmokami Medicare

Kabineto tel. (312) 776-2880

Namų 708-448-5545

Priklauso Holy Cross ir

Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai

6165 S. Archer Ave. (prie Austin)

Valandos pagal susitarimą

Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLOBA, M.D.

AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-

Naperville Campus

1020 E. Ogden Ave., Suite 310,

Naperville IL 60563

Tel. 708-527-0090

Valandos pagal susitarimą

NE TAIP TURI BŪTI SU JUMIS

Šio sekmadienio Evangelijoje (Morkaus 10:35-45) matome apaštalus, keliaujančius su Jėzumi į Jeruzalę, pagaliau jau supratę, jog jis yra žadėtasis Mesijas-Kristus ir kad jo galioje yra duoti jiems visa, ko prašo. Tad jie nesidrovi prašyti: „Duok mums sėdėti vienam tavo šlovės dešinėje, kitam — kairėje“.

Jėzus supranta savo mokinių, nes pats yra toks pat žmogus, kaip ir jie. Jis jų nesmerkia už tokį prašymą — norą būti garbingiems, karaliauti kartu su savo mokytoju ir Viešpačiu. Antrame skaitinyje iš Laiško žydams (Žyd 4:14-16) iškeliama tai, kad, būdamas tikru žmogumi, Jėzus atjaučia mūsų silpnynes, jautė ir visas pagundas, bet nenusidėjo.

Todėl Laiške žydams ir esame drąsinami melstis, prašyti Dievo, ko norime, net ir jei kartais prašytume tokio dalyko, kuris būtų nenaudingas. Jėzus atjaus ir supras mūsų silpnumą, ir atsakys mūsų malda, nors gal ne taip, kaip būtume įsivaizdavę.

Ir Jėzus šia proga duoda mokiniams labai svarbią pamoką apie jį, kaip Jėzaus mokinių, pašaukimą, išsakydamas jiems ir savo misiją: „Žmogaus Sūnus (savo pavadinamas tuo titulu, kuriuo Danieliaus knygoje vadinamas tas, kuris ateis amžių pabaigoje, bet kuris nusako ir jo žmogišką prigimtį) atėjo, ne kad jam būtų tarnaujama, bet kad pats tarnautų ir savo gyvybės kaina daugybę išpirktų“.

Zebediejaus sūnūs nori dalies Jėzaus šlovės — sėdėti Jėzaus dešinėje ir kairėje. Iš ten ir jie galės įsakinėti, ir jiems bus tarnaujama. Taip jau būna, kai karaliai-valdovai pasikviečia savo rėmėjus, tuos, kurie padėjo laimėti sostą, gyventi rūmuose. Bet Jėzus yra kitoks karalius, ir jo karalystė kitokia. Išgirdęs Jokūbo ir Jono prašymą, Jėzus atvirai pasako: „Patys nežinote, ko prašote“. Jėzus jau mato, kad jo pašaukimo, kaip Išganymo, vykdymas jį veda prie skaudžios ir ankstyvos mirties, bet jis ryžtasi ir tam, nes atėjo tarnauti: padaryti viską, kas iš jo bus pareikalauta, kad žmonės būtų išpirkti iš nuodėmės.

Anot ketvirtosios Kenciančiojo Tarno giesmės iš pranašo Izaijo (Iz 53:10-11), Dievo tarnas padarė nusidėjėlius teisais ne tuo, kad prisiėmė atsakomybę už jų veiksmus, bet tuo, kad, jausdamas visas jų pagundas ir silpnumus, atsispyrė joms ir nenusidėjo, net ir kai dėl to pasirinkimo jam teko kentėti.

Kadangi Jėzus ir pats meldėsi Izaijo Kenciančiojo Tarno giesmių žodžiais, jis per juos suvokė savo pašaukimą ir tai, kad ir jo paties kelias į garbę Dievo Tėvo dešinėje veda per kančią ir mirtį. Tad jis šių savo mokinių paklausė: „Ar galite gerti taure, kurią aš gersiu, ir būti pakrikštyti krikštu, kuriuo aš būsiu krikštijamas?“ Greičiausiai nei nesuvokdami, kam jie pritaria iš noro gauti garbės, jie atsakė „taip“. Jėzus prižada jiems, kad jiems bus duotas panašus kelias į garbę, kaip ir jo. Bet jis vis vien atsisako skirstyti garbės vietas, nes toks garbės ir galios troškimas negali turėti vietos Jėzaus — Kenciančiojo Tarno — mokinių bendruomenėje.

„Jūs žinote, kad tie, kurie laikomi tautų valdovais, engia jas, ir jų didžiūnai rodo joms savo galią. Ne taip bus su jumis! Kas iš jūsų įsigis būti didžiūnais, bus jūsų tarnas“ ir tuomet Jėzus primena, jog ir jis pats tarnauja, nepagalindamas nei savo gyvybės aukos.

Kartais mes sakomės tarnaujantys kitiems (pvz. šeimos nariams, bendradarbiams), darydami tai, kas mūsų supratimu jiems naudinga. Ir jei jų nuomonė nesutinka su mūsų, nesidrovime pasitelkti reikiamu autoritetu ar kita jėgos forma, kad jie mūsų „tarnavimui“ pasiduotų. Bet Jėzus sako: „Ne taip bus su jumis.“ Jei Jėzus turėjo galią tramdyti audras, išvarinėti piktašias dvasias, gydyti ligas, jis būtų mokėjęs ir politiniais pagrindais — geresnio gyvenimo pažadais — suburti didelį savo šalininkų būrį, kurie greičiausiai būtų galėję jį apsaugoti nuo mirties baumės.

Tačiau Jėzus siekė žmones patraukti ne fizine, materialine, ar politine galia, bet laisvai, be išskaidinimų ar prievartos duodama meile, draugyste. Ir dėl to, kad išdavė save į mirtiną žmonių rankas, kurie dažnai pasiduoda galios, turtų ar garbės troškimo pagundoms, turėjo kentėti: dėl to, kad jo draugai pabijoję jį gelbėti, dėl to, kad žydų religiniai vadai norėjo jį būtinai išlaikyti savo autoritetą, dėl to, kad Romos igaliojimo bijojo savo valdžios netekti, jei būtų sukilimo nuverstas.

Zebediejaus sūnų garbės troškimas inėse nesantaiką ir paties Jėzaus mokinių būrį. Tad Jėzus jiems priminė, kad jo karalystėje garbė yra tu, kurie ištikimai tarnauja, net ir kai jiems skaudžiai kainuoja.

Aldona Zailskaitė

Rudens gėrybės.

Nuotr. Viktoro Kučo

RŪSTUSIS SIBIRAS KEIČIA VEIDĄ

Nekaltų tremtinių prakaitu, ašaromis ir krauju persunkta Sibiro žemė gali Rusiją išgelbėti nuo ekonominio sužlugimo. Po raudonosios revoliucijos Rusijoje įsigalėjus Stalinui ilgus metus kraštą kamavo baisūs nederliai ir bado metai. Tos padėties paveiktas, kažkuris to meto vokiečių geologas spaudoje samprotavo: „Rusijoje dirvo- nuoja neišmatuoti plotai pirmos rūšies dirbamos žemės, žaliuoja neišmatuojami plotai pirmarūšio miško, o iš žemės tiesiog veržte veržiasi visokie žemes turtai: anglis, geležies rūda, nafta, auksas, sidabras, visokie mineralai ir t.t. Bet užuot kles- tėjus ir panaudojus tų turtų vaisius krašto bei gyventojų naudai, Rusijoje siaučia baisūs nepretekliai ir badas. Išleiskite mus (vokiečius), ir per kelierius metus Rusija bus turtingesnė už Ameriką“.

„New York Times“ korespondentas iš Jakutsko praneša, kad ištisas valandas skridęs Sibiro Lenos upės vagos linija kone miško medžių viršūnėmis ir nematė jokių civilizacijos padarinių, beveik niekas žmogaus rankų dar nepaliesė.

Hitlerį Rusijos turtai labai viliojo ir jis Antrojo pasaulinio karo ginklu mėgino juos sau pasiglemžti. Bet jam nepavyko raudonųjų nugaleitį ir tos svajonės neišsipildė. Dabar tų neišsėmiamų turtų kraštas — Sibiras — pradėjo stipriai vilio- ti užsienio turtuolius, kurių kapitalas gali Rusijai suteikti ekonominės pasparties postūmį. Tuos turtus išgauti dabar

KAROLIS MILKOVAITIS

veržiasi pasaulio, o ypač Amerikos, pramonininkai.

Pasaulyje nėra plotu didesnio ir mažiau išvystyto žemės karn- po už Sibiro, ir tikriausiai nėra kitos vietos pasaulyje, į kurią taip atkakliai veržtųsi užsienio naftos, miško, kasyklų ir kitų pramonės šakų stambiosios bendrovės.

Jau daug metų Sibiras aprū- pina Rusijos iždą reikalingomis pajamomis. Pilni vakariečių lai- vai jau daugiau kaip 300 metų išsiveža Sibiro žvėrių kailius. Sibiras nuo senų laikų aprūpina Rusiją auksu ir sidabru, 20 nuo- šimčių pasaulio ištekliai kie- kiais. Taip pat aprūpinama daugia- kaip trečdaliu pasaulio geležies ir kone tokiu pat kiekiu miško medžiagos.

Sibiro žemėje ir paviršiuje randami tokie milžiniški medžiagų ištekliai, kad žinovai tiesiog negali įsivaizduoti, kiek viso to turto yra. Visi pasaulio atogrąžų miškai lengvai galėtų sutilpti vien tik Rusijos Tolimųjų rytų 2.3 milijonų kv. mylių miškų plote.

Vakarų žinovai samprotauja: „Sibiras iki šiol išsilaikė pažan- gos beveik nepalietas vien tik todėl, kad yra plotu per didelis ir turtai perterkęs. Dėl tos priežasties jis beveik nesuna- kinamas. O Rusija yra per daug nuskurusi, kad savo jėgomis galėtų jį išnaudoti. Bet užsienis visu stropumu mėgina“. Tas „užsienis“ yra japonai, kurie go- džiai „ryja“ Sibiro miško me- džiagą, amerikiečiai labai iš-

troškę alyvos ir kitko. O beturtė Rusija labai noriai jiems viską parduoda.

Nuo Magadano srities žuvi- ninkystės ūkių ir Chabarovsko miškų kirtimo stovyklų, nuo Mirnyj srities deimantų kasyklų iki vakarų Sibiro naf- tos šulinių, Sibiras pamažu niokojamas užsienio firmų, kurios neturi ir nesilaiko jokių gamtos apsaugos įstatymų ar taisyklių, ir nesusitinka jokio rusų valdžios prieštara- vimo ar noro jas suvaldyti.

Krašto žmonėms neskelbia- ma, kas Sibire darosi. Rusija neturi gamtos apsaugos agen- tūros, jokios darbo ir sveikatos apsaugos administracijos, jokio žemės tvarkymo autoriteto. Valdžia godžiai ir bet kokiomis sąlygomis ieško uždario šalti- nių, ir Rusija neturi pelnin- gesnės kietų pajamų „kasyk- los“, kaip Sibiras.

Paklaustas, kodėl valdžia nesirūpina Sibiro gamtos ap- sauga, Sibiro Miškų tarp- tautinės transporto istaigos generalinis direktorius Nikolaj T. Jakouba, atsakė: „Kada didžiulės užsienio bendrovės ateina ir siūlo gerus uždariusius žmonėms, kurie ištisus mėne- sus negavo algų, yra nerealu pradėti galvoti apie gamtos apsaugą“.

Didžiuliame Sibire gyvena tik 18 nuosimčių Rusijos gyventojų, bet Sibiras sudaro apie 70 nuosimčių visų Rusijos pajamų.

Reikia tikėti, kad ir mūsų tau- tos tremtiniai naudojasi šia re- ta pasipelnymo proga ir todėl neskuba grįžti į komunistinės

Tai būtų bent pradžia

Nuo to laiko, kai 1944 metais daugumas šiuo metu užsienyje gyvenančių tautiečių, vokie- čių-rusų frontui gulant ant kulnų, peržengė Vokietijos sieną, juose niekuomet neiš- blėso begalinis troškimas žinoti, „kas darosi Lietuvoje“.

Net ir po to, kai Sovietų sąjunga okupuotus kraštus nuo Vakarų atitvėrė „geležine uždanga“, daugeliu atveju ta „geležis“ mums buvo panaši į sieta, pro kurį informacija iš tėvynės nuolat prasiskverbavo ir plačiai nauidėdavo savo tau- tiečių tarpe užsienyje. Iš dalies tai buvo ir dėl to, kad rezisten- tams tėvynėje būtinai reikėjo šalininkų Vakaruose. Jie tikėjo, jog savięji žūtbutinė kovą su okupantais pagarsina laisvuose kraštuose. Ir neapsivylė.

Lietuviška spauda užsienyje plačiai rašė apie partizanų kovas, persispausdino „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikas“, kovojančių už žmogaus teises kovas, persispausdino „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikas“, kovojančių už žmogaus teises kovas, persispausdino „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikas“, kovojančių už žmogaus teises kovas, persispausdino „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikas“.

Nuolatos rašė apie partizanų kovas, persispausdino „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikas“, kovojančių už žmogaus teises kovas, persispausdino „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikas“, kovojančių už žmogaus teises kovas, persispausdino „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikas“, kovojančių už žmogaus teises kovas, persispausdino „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikas“.

Deja, ši „lazda“ dviejų galų ne- tik anuomet neturėjo, bet ir šiandien neturi. Pavartykime pagrindinius Lietuvos dien- raščius ir kita periodiką, tuomet pasklaidykime užsienio lietuvių spaudą. Rasime, kad šiaipus Atlanto kiekviename laikraš- tyje nemažą dalį užima medžiaga, susieta su Lietuva. Neminė- sime, ar ji teigiama, ar neigiamą, tik konstatuojame patį faktą. Nors mūsų tautiečiai iš užsienio dabar jau gausiai lankosi tėvynėje ir, rodos, turi

savo nuomonę apie įvairius jos gyvenimo aspektus, vis dėlto tas nepasotinamas troškimas dar daugiau žinoti nei kiek nesu- mažėjęs. Tai galima pastebėti ir iš renginių (bent Čikagoje). Be- veik kasdien girdime apie vaka- ronę, popietę, susirinkimą, kur- tas ar kitas asmuo pakviestas papasakoti savo išpūdžius iš lankymosi Lietuvoje, parodyti skaidres, vaizdajuostę. Publi- kos tuose renginiuose niekad netrūksta.

Tačiau tėvynėje užsienio lietu- vių gyvenimas taip ir liko kone nematomas. Okupacijos metais bet koks dažnesnis kontaktas (išskyrus su „specialiai paruoš- tais“, patikimais žmonėmis) buvo nepageidaujamas. Mūsų knygos, periodika, nors ir Lietu- vą patekdavo, bet buvo „po raktu“ — priinama tik su tam tikrais leidimais ir tam tikriems žmonėms. Eiliniai piliečiai neži- nojo, arba mažai žinojo, kad užsienyje verda gyvas, lietuviš- kas, kultūrinis gyvenimas, sta- tomos operos, gyvuoja an- sambliai, šoka tautinių šokių grupės, veikia organizacijos, jaunimas mokosi lietuviškose mokyklose, stovyklauja savose stovyklavietėse...

Nedaug daugiau apie „išei- viją“ Lietuvoje žinoma ir šiandien, nebet pasiaupoma iš „amerikonų“, kurie nori pilie- tybės tik dėl to, kad atimtų iš vargšų, tiek kentėjusių okupa- cijos metais, paskutinius namus, žemes sklypelius... Kuri laiką sklaidėme pagrindinius Lietuvos laikraščius, ieškodami žinių iš užsienio lietuvių kultū- rinio gyvenimo. Juk ir pas mus iš ten nuolat lankosi žurnalis- tai, mokslininkai, politikai, menininkai ir paprastiesi tau- tiečiai. Deja, dažnesnių bei išsamesnių reportažų nepagausė- jo. Tiesa, aprašant Pausilio lietuvių dainų ir šokių šventę, nebuvo įmanoma išjungti užsie- nio lietuvių, bet tai išskirtinis atvejis.

Jeigu Elta gali kasdien užsie- nio lietuvių spaudai siųsti žinias iš Vilniaus, kodėl nedaroma žygių surasti patikimų žmonių, kurie paruoštų pora puslapių iš čionykščio gyvenimo, persiųstų nors ir tai pačiai Eltai, o ji pak- skleistų po Lietuvos laikraščių redakcijas? Tai būtų bent pradžia...

• 1914 m. liepos 14 d. Ro- bert Goddard užpatentavo skys- tą raketų kurą.

VAKARAI Į RYTUS, RYTAI ATGAL — IR VĖL ATGAL

VYTAUTAS VOLERTAS

7

Apsidžiaugiau, kad nebuvau paskutinis neišmanelis, ir kad įgijau naują gyvenimo patirtį — šalia kalbos žinojimo buvo naudingas ir amatų supratimas. O šioje vadyboje man darbo gausėjo ir gausėjo. Ypač platų susirašinėjamą reikėjo vesti dėl kažkurio lietuvių pulki- ninko, 1941 m. pabaigoje ar 1942 m. pradžioje vokiečių uždaryto Dimitrivo, priverčiamojo darbo stovykoje. (Kalinio pavardės neprisimenu ir nežinau jo suėmimo priežasčių; jos buvo politinės.) Turėjau pasiekti ne vieną vokiečių įstaigą, tačiau to karininko išgelbėti nepavyko. Po ištisą pusmetį trukusių pastangų jį išvežė į Vokietii- jos stovyklą ar kalėjimus, kur jis, girdėjau, žuvo.

Šiuo nelaiminguoju rūpinosi didoka grupė mūsų buvusių karininkų, dirbusių Vidaus reikalų vadybos žinioje. Mane su jais suvedė vertimai. Tai buvo pulkininkai Andrius Kerbelis, Aleksandras Šumskis, Antanas Gaušas, Antanas Reklaitis, mjr. Bagdonavičius, kpt. Kazys Kazakevičius. Visi gražaus brandumo amžiaus (40-50 metų), šviesūs, energingi lietuviai, ku- rių man rodytą kolegiskumą labai vertinau. Su jais susi- durdavau dažnai, nes reikėdavo raštus kartu nešti į Generalkomisariato įstaigą ir ten žodžiu vertėjauti. Prisimenu vokiečių užsiuolimą, kad algų sąrašė esąs Mockūnas (atsargos leitenantas, buvęs aviatorius, pašalintas iš kariuomenės už prielankumą Voldemarui), bet niekur neužtiktas darbe. (Ar ne taip Amerikoje atsi- tinka?) Teko aiškinti, kad jis tik priimtas tarnybon,

staiga susirgęs, todėl kol kas yra laikomas dirbančiu, bet ligoniui. Vokiečiai piktokai pareikalavo: tuojau braukti iš algalapo; jei per tiek laiko nemirė, tad ir pasveikęs duos mažai naudos.

Su A. Gaušu, A. Reklaitiu ir K. Kazakevičium ne kartą teko išsivijoje susidurti. Teko susidurti su A. Ker- belio sūnum Vytautu, muziku. (Jo tėvai ir sesuo Danutė liko Lietuvoje ir ten jau mirė.) Proga artimai bendrau- ti su aukšto rango gerai žinomais, rimtais karininkais man, jaunam gremėdžiui, turėjo įtakos. Gal todėl vyresniųjų tarpe vėliau jausdavausi patogiai. (O gal man tik taip atrodė?) Mano amžiaus bičiuliai prikašiodavo, kad staiga pasenau ir pradėjau nosį riesti, o vyresnieji manydavo, kad turiu žymiai daugiau kaip 20 metų. Iš tikrųjų buvau vaikinėlis tai bailus, tai drąsus, besi- stengias gyvenime išsilaikyti, iš pašalies neturįs jokios materialinės pasparties, tikras gyvenimo ir žmonių studentas. Vidaus reikalų vadybos darbe sutikau ir jauną žmogų, už mane šešeriais metais vyresnį, Juozą Kiaulį. Savo nepatogią pavardę jis vėliau pakeitė į Ažuolaitį, todėl jam kartais įdurdavome — Kiaulė po Ažuolui. Juozas, nuo Kavarsko kiles, buvo Kauno konservatorijoje gerokai pažengęs vargonų klasės studentas, tada net tos mokyklos studentų atstovybės pirmininkas. Su manim jis artimai laikėsi penkerius metus, mums kartu braidžiojant ir po pirminį išsivijos gyvenimo pelkyną.

Priartėjus 1941 m. Kalėdoms, pirmosioms vokiečių okupacijoj, lauziau galvą, ieškodamas kelio į tėviškę. Visas Kūčių vakarienes, kiek jau buvau jų pragyvenęs, valgydavau tėvų namuose. Ir tųmet kitaip negalėjo būti. Bet kaip pasiekti vargingus Juozapavičius, tarp Dzirniškės ir Šilelio girių įsispraudusius, tą žiemą storo sniego sluoksnio prislėgtus? Pavasarį ir vasarą, paukščiams, paukšteliams, vytytiams, gegutėms ir

lakštingaloms dienanakt rėkaujant, šūkaujant, ten vir- davo gyvenimas su dainom ir skundais, o žiemą žiemužė... Tik dūmai iš kaminų, būriai varnų su krankliais, kai kada ir rogų varpėlis liudydavo, kad ne viskas, kas snieguose palaidota, yra mirė.

Kaip tėviškę pasiekti? Į traukinius civilių neileido, tarp miestiniam autobusui reikėjo gauti leidimą. Gir- dėjau, kad kai kas ir be leidimo pakliūva, jei autobuso vairuotojui kyšio nepagaili. O ką aš kaisiosiu, kai nieko neturėjau? Vis dėlto, nuėjau į stotį pasišalvagiti. O Viešpatie, Viešpatie... Autobusas dūžgia, pučia dūmus, šildo ir tirpo sniega, o apie jį — minia. Lyg būtų susi- rinkusi Pamokslas nuo kalno pasiklausyti. Bet žydai, ir Kristų nukreipė akis, ten ramiai stoviniavo ar sėdinėjo, o apie autobusą stumdėsi kailiniuoti vyrai ir stambios moterys, galinčios nemažą veršiuką už uodegos apsukti. Tai ką aš, skystymėlis, galėjau laimėti tose galijotų grumtynėse? Būčiau sutryptas kaip vabalėlis.

Per gerus žmones sužinojau, kad prieš Kalėdas iš Kauno su kooperatyvo prekėmis į Seirijus važiuos sunk- vežimis. Prieš palikdamas miestą, sustos Rotušės aikštėje apie 15 val. Nuėjau į tą garsiąją aikštę ir suradau laukiančius dar kelis žmones. Šalta, visi storai apsiręngę, aš taip pat ant savęs sukrovęs viską, ką turėjau. Bet mažai ką turėjau. Trypėme, laukėme, kalbėjome, susidraugavome. Visi buvome skirtingi viskuo — amžiumi, išvaizda, lytimi, profesija, bet labai artimi, nes visi į Seirijus rengėmės važiuoti. Vieno tikslo vieninga partija!

Pagalčiau ir sunkvežimis atlingavo. Atlingavo ir su- stoji. Prekių visas kalnas! Vairuotojas išsižergė prie savo atvertų durelių ir šūktelėjo:

— Tiek negaliu priimti! Gal du, tris, bet ne visus šešis!

O mes, viena partija, prabilome vienu balsu:

— Priimk, kaip čia dabar... Kas važiuos, o kas liks? Priimk visus, neims velnias šito tavo išklertusio sunkvežimio!

— Ar akli esate? Vietos nėra, prekes vežti! — Kaip nėra vietos? Ant prekių! — O jei kuris nukris? Kas tada? O jei vokiečiai sulaukys? Už neatsargų žmonių gabenimą gausiu tokią baudą, kad neišsikrapstysiu. — Ims ir atsisiras vokiečiai... Iš kur jie atsisiras? Koks biasas tokiame šaltyje juos po kelius tamps? — Jums lengva kalbėti, bet pasitaiko.

Po ilgų derybų vairuotoją įtikinome, kad ir vietos užteks, ir vokiečiai nepasimašys. O jei kas nukris, bus nukritęs. Susirangėme visi šeši ant dežių ir maišų, vienas kitą pakylėdami, patraukdami. Storuose rūbuose nebuvo lengva aukštyn rėplioti. O ten reikėjo rasti kaip atsistoti ir į ką rankomis įsikibti. Kiek vairuotojui sumokėjome, neprisimenu. Tačiau šios kelionės „bilie- tas“ kainavo daug. Juk vairuotojas mus vežė savo rizika.

Ir prasidėjo, prasidėjo... Prasidėjo kelionė tikru pra- garo pakrausiu, laukiant garmėjų ir gėlės. Dežės sunkvežimį trankė, siūbavo, trankė ir siūbavo mus, vargingus keleivius. Turėjome įsikibę už ko nors laikytis, o pirštai tirpo. Tirpo visas kūnas, šaltam žiemos vėjui švilpiančiam ne tik pro ausis, bet ir per ausis, per visą aprangą. Iš malkų pečiaus, kurio dujomis judėjo tasai šėtoniškas vežimas, kyšojo kaminėlis, purpsintis dūmus, kuriuos vėjas prievarta bruko į mūsų akis ir gerklę. Praėjo trys ilgos, ilgos valandos. Visai sutemo, dar la- biausiai atšalo. Pagaliau Seirijuose šiaip taip nusirytome nuo mus atgabenusios baidyklės ir stovėjome kurį laiką priūptę, lyg kokius reikalelius atlikinėdami, nes nuo susirangymo ir nuo šalčio negalėjome išstiekti kojų.

(Bus daugiau)

JAV LB Krašto Valdybos Socialinių Reikalų Taryba

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

NAMŲ SAUGUMAS

Patikrinkite savo namus; ar jūs galėtumėte į juos greitai, nepastebėtas įeiti ir išeiti? Jei taip, tai tą patį gali padaryti ir vagys.

Jeigu vagiui reikia sugaišti 4 minutes, kad jis galėtų įeiti į jūsų namus, tai laikoma, kad jūsų namas yra labai saugus. Vagys nemėgsta ir bijo tokio ilgo isilaužimo laiko. Beveik neįmanoma namus ar butą padaryti vagims neprieinamą, bet galima juos palyginti lengvai ir nebrangiai padaryti sunkiai isilaužiamus, ko vagys nemėgsta.

Atsakydami į šiuos klausimus taip ar ne, patikrinsite, ar jūsų namai yra saugūs, ar ne.

Šeimos ipročiai

1. Ar jūsų namų ir garažo durys yra visada užrakintos?
2. Ar namo pirmo aukšto langai yra visada uždaryti ir užrakinti — užkabinti, kai nieko nėra namie?
3. Ar atsarginiai raktai niekada neslepami kur nors prie namų, pvz., po kilimėliu prie durų?

Beveik 50% vagių įeina pro neužrakintus duris ar neuždarytus langus. Įsidėkite į duris „dead bolt“ užraktus ir juos visada užrakinkite.

Priekinis, šoninis ir užpakalinis įėjimai

1. Ar durys yra padarytos iš metalo, ar tvirtos medžio?
2. Ar durų rėmai yra pakankamai stiprūs ir glaudžiai pritvirtinti prie sienų, kad nebūtų galima jų atplėšti?
3. Ar durų vyriai (hinges) yra taip pridėti, kad jų negalima išskirti iš lauko pusės?
4. Ar durų užraktai viduje galima pasiekti iš lauko, išmušus stiklą ar atplėšus lentą? Ar užraktas gali būti pasiektas per išpjovą paštui duryse, ar skylę gyvuliukui išlįsti?

Užraktai turėtų būti bent 40 colių atstumu nuo langų, stiklo langelių ar kitų angų.

5. Ar užraktai yra pakankamai stiprūs ir gerame stovėjime?
6. Jei nėra langelio duryse, ar yra „vikelis“, ar mikrofoninis įtaisas, kad galėtumėte matyti, kas stovi už jūsų durų.
7. Ar yra tinkami užraktai visiems langų sietams ir sietinėms durims?
8. Jei jūsų durys yra slankiojančio stiklo, ar negalima jų išskirti iš rėmų?
9. Ar namo išorė ir visi įėjimai yra apšviesti?
10. Ar įėjimai yra matomi iš gatvės?
11. Ar jūsų laiptai, balkonas, ar namo aplinka uždengia namo įėjimą nuo gatvės?
12. Ar slankiojančių durų apačioje ir metalinių bėgių esate idėjęs tvirtą metalinę ar medinę karteletę, kad negalėtų durų atstumi? Ar užrakinate slankiojančias duris spyne?
13. Ar jūsų namo numeris aiškiai matomas iš gatvės, kad policija greitai galėtų rasti jūsų namus nelaimės atveju?

Įėjimas iš garažo ir rūsi

1. Ar visos durys įeiti į jūsų namus iš garažo ir rūsi yra iš metalo, stipraus medžio ir stipriai įdėtos?
2. Ar durys iš garažo į namus turi tokius pat stiprius užrak-

tus, kaip ir laukinės įeinamos durys?

3. Ar durys iš rūsi į gyvenamus kambarius turi tinkamą užraktą iš vidaus?

Pirmo aukšto langai

1. Ar visi langai turi veikiančius užraktus? Ar užrakintų langų negalima lengvai atidaryti, panaudojus truputį jėgų?
2. Ar langai turi žieminius (ar sietinius) langus, kurie užsidaro iš vidaus?
3. Ar langai yra gerai matomi, neužstoti krūmų, medžių ar kito pastato?
4. Ar jūsų namo išorė yra pakankamai apšviesta tose vietose, kur yra langai?

Antro aukšto langai

1. Ar antro aukšto langai neatsidaro arti balkono, garažo namų stogo?
2. Jei taip, ar jie yra pakankamai apsaugoti, kaip pirmo aukšto langai?
3. Ar medžiai ir krūmai yra apkarpyti atstume nuo antro aukšto langų?
4. Ar kopėčios visada yra užrakintos patalpose, kad jomis pašaliečiai negalėtų pasinaudoti?

Nepalikite kopėčių, šiukšlių dėžių ir kitų daiktų prie namų, nes jie gali būti panaudoti pasilypėti, norint pasiekti aukščiau esančius langus.

Rūsio durys ir langai

1. Ar iš lauko įėjimo durys į rūšį yra pakankamai saugios?
2. Ar laukinės rūsi durys yra apšviestos iš lauko?
3. Ar laukinės rūsi durys yra matomos iš gatvės ar kaimynų?
4. Ar visi rūsi langai yra pakankamai apsaugoti nuo isilaužimo?

Garažo durys ir langai

1. Ar didžiosios garažo durys turi gerą užraktą?
 2. Ar jos visą laiką uždarytos ir užrakintos?
 3. Ar garažo langai yra apsaugoti, taip, kaip namo pirmo aukšto langai?
 4. Ar šoninės garažo durys yra taip apsaugotos, kaip ir namo įeinamos durys?
 5. Ar abejos garažo durys yra apšviestos iš lauko?
- Jei atsakėte „NE“ į keletą šių klausimų, patariame padaryti reikalingus pagerinimus, kad apsaugotumėte nuo įsibrovėlių, rašoma brošiūroje „Take a bite out of Crime“. Dažnai sakome, kad ta ar kita apylinkė nėra saugi, bet žmonės dažnai yra patys kalti. Pvz., palieka neužrakintas duris, atrakinę duris, užmiršta ištraukti raktus iš užrakto, neuždaro išeidami iš namų langų, palieka neužrakintą garažą ir t.t. Tokie žmonės labai patinka vagims. O atidaryti langai, neužrakintos nario ar garažo durys — tai pakvietimas plėšikams.

Informacija paimta iš „Take a bite out of Crime“ brošiūros, paruoštos Illinois Criminal Justice Information Authority. Aldona Šmulskienė ir Birutė Jasaitienė.

• Salzburge šią vasarą įvyksime muzikos garsiajame festivalyje brangiausia bilieto kaina buvo 285 dol. O šiemet Lyric operos Čikagoje aukščiausias vieno bilieto kaina yra 102 dol. Ir bilietai jau išparduoti.

Dalis Toronto jaunimo ansamblio „Gintaras“ po koncerto (10.09) Jaunimo centre.

Nuotr. Z. Degučio

KREDITO KORTELĖS

Tos nuostabios plastikinės kortelės, su kuriomis gali viską pirkti be pinigų! Amerikoje kredito kortelės yra labai populiarios, turbūt mažai rastumėte žmonių, kurie jų neturėtų ar bent apie jų buvimą nežinotų. Protingam ir tvarkingam žmogui kredito kortelė yra didelis palengvinimas kasdieninio gyvenimo apsipirkimuose. Nereikia nešiotis su savimi dideles sumas pinigų ir viską beveik visur su jomis gali nusipirkti. O tvarkingai kas mėnesį užmokant kortelės įstaigai padarytą skolą, nereikia mokėti net ir procento. Kitaip yra su žmonėmis, kurie perka viską, ką mato ar ko nori, nesiskaitydami su savo uždarbiu ar savo turimais ištekliais. Impulsyvūs, neatsakingi pirkėjai gali visų metų būsimą uždarbį per vieną dieną praleisti. Tačiau kortelių įstaigoms tokie pirkėjai patinka, nes jie negali iš karto užmokėti visos padarytos skolos ir turi mokėti didelius procentus. Procentai siekia iki 20% ir daugiau. O nupirkti daiktai pasidaro labai, labai brangūs. Taigi kredito kortelės vieniems yra palaima — kasdieninio gyvenimo palengvinimas, o kitiems — pražūtis. Yra daug žmonių, kurie, neatsakingai pirkdami ir netvarkingai naudodami kredito kortelės, bankrutuoja.

Visi žinome, ką su kortelėmis daryti, kaip su jomis reikia pirkti. Bet ar daug kas žino, ką reikia daryti, jei kortelę pamesti ar kas nors ją pavagia, ar atima?

Paskutiniu laiku atsirado naujas „biznis“ — tai kredito kortelių apdrauda. Skambina telefonu, siunčia laiškus ir siūlo už tam tikrą sumą „apdrausti savo kredito kortelę“. Bet ar tas reikalingas? Kongresas yra išleisdamas įstatymą, pagal kurį pirkėjas — kortelės savininkas — yra apsaugotas nuo kredito kortelės vagių. Tik kortelės savininkas turi galimybę greičiau apie savo nelaimę pranešti kredito kortelės įstaigai. Daugiausia ir blogiausia atveju, jums gali reikėti sumokėti, ar būti atsakingam, tik už \$50, nelegaliai kito asmens padarytų išlaidų su jūsų kortele.

Pvz., vagis pavogė jūsų kortelę ir, kol jūs pajutote ir pranešėte kredito kortelės įstaigai, praėjo penkios valandos. Per tą laiką vagis suspejo su jūsų kortele nupirkti pirkinių už \$8,000. Daugiausia jūs turėsite mokėti kredito kortelės įstaigai \$50 už tuos kito asmens padarytus pirkinius. Tačiau daugumas kredito kortelių įstaigų, jei asmuo yra ilgalaikis ir tvarkingas kortelės savininkas, ir to iš jūsų nereikalauja. Jei pirkiniai buvo nelegaliai padaryti, nurodant jūsų kortelę, po to, kai jūs kortelės įstaigai pranešėte apie nelaimę, tai jums nieko nereikės mokėti. Šis įstatymas galioja visoms kredito kortelėms: visuotinėms, įvairių krautuvų ar benzino bendrovių.

Tas pat galioja ir ATM (automatic teller machine)

kortelėms. Tik skirtumas yra tas, kad jūs turite pranešti apie kortelės praradimą laike dviejų darbo dienų, jeigu pranešite vėliau, galite būti atsakingas už \$500. Jeigu jūs nepranešate kortelės praradimo laike 60 dienų, kada jūs gavote savo bano finansinį pranešimą, po to jūs būsite atsakingas už visą, jūsų kortelėje paimtų pinigų sumą. Būkite apdairūs ir saugokite savo kortelės, skaitykite savo banko pranešimus labai atidžiai.

Kada jūs pranešate apie kredito kortelės praradimą telefonu (tai turite padaryti kaip galima greičiau), po to parašykite trumpą laišką kredito kortelės įstaigai: kada jūs praradote kortelę, kada jūs pranešėte jiems apie tai, kortelės numerį — ir viską pasiųskite registruotu paštu kortelės įstaigai. Pasilikite kopiją sau. O registruotu paštu siunčiant, būsite tikras, kad laiškas n eis adresu ir jūs turėsite įrodymą, kad tai padarėte ir kada. Kartais įstaigose neatsakingi ar netvarkingi tarnautojai užmiršta užrašyti ar pameta laišką ir jūs galite be reikalo nukentėti.

Jeigu rengiatės keliauti į kitus kraštus, užsirašykite kredito kortelės įstaigos tarptautinį telefono numerį, kuris randamas kredito kortelės antroje pusėje, ir jį laikykite atskirai nuo kortelės, kad, atsitikus nelaimei — pametus, ar apvogtam, galėtumėte pranešti apie įvykį kortelės įstaigai.

Tvarkingai pranešant, pavogta kortelė padarytas išlaidas jums nereikia jų padengti. Nors vagystės — neteisėtai padaryti kredito kortelių pirkiniai — mums tiesiogiai nekainuoja, tačiau tai pakelia metinį kredito kortelių mokestį ir procentus. Saugokite savo kredito kortelę, kaip saugojate savo pinigus, o, nelaimė atsitikus, tuojau pat praneškite kredito kortelės įstaigai.

Naudotasi medžiaga iš AARP žurnalo September-October 1994.

Birutė Jasaitienė

UŽ BUVIMĄ KARTU

Praėjusi vasara daugelio atminty liks ne tik kaip seniai bebuvusių ir Lietuvos klimatui nebūdingų karščių gausa, bet ir kaip lietuviškai šiltų ir malonių susitikimų laikas. O tų susitikimų tikrai buvo nemaža. Tai ir Pasaulio lietuvių dainų šventė, ir Santaros šviesos suvaizdymas, įvairios stovyklos vaikams ir jaunimui, kuriose turėjo galimybę būti kartu įvairiuose pasaulio kraštuose auganti Lietuvos ateitis. Toks buvimas kartu visuomet yra puiki proga pažinti vieniems kitus, kad pagaliau suvoktume: esame tokie, kokie esame. Ir vėl kalbinu Kauno dramos teatro aktorę, poezijos skaitovę Virginiją Kochanskę. Ji praėjusią žiemą viešėjo Amerikoje, kur dalyvavo Lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziume, koncertavo įvairiuose lietuvių telkiniuose. Mūsų pokalbis sutapo su išties gražiu, daug esmingo ir prasmingo apie užsienio lietuvių veiklą bylojančio laikraščio „Draugas“ 85-mečio jubiliejumi.

— Be galo malonus, net jaudinantis sutapimas. Man teko būti šio laikraščio redakcijoje ir susipažinti su labai maloniomis jos darbuotojomis, energinga šio laikraščio redaktore Danute Bindokiene. Mano viešnagės Amerikoje metu šis laikraštis rodė daugiausia dėmesio, spausdino nuosirdžius ir įdomius atsiliepimus apie mano koncertus, nuotraukas. Už tai aš esu be galo dėkinga. Aš žaviuosi ir stebiuosi šio laikraščio darbuotojų meile savam darbui, gebėjimui nesikaičiuoti savo darbo valandų. Juk redakcijoje dirbančių tiek nedaug, o „Draugas“ — dienraštis... Tai tarsi dar kartą patvirtino seną ir visiemis žinomą tiesą: visi gražiausi darbai padaromi iš entuziazmo, iš idėjos, iš meilės. Deja, tokie darbai yra mažiausiai atlyginami, nors labiausiai reikalingi, ilgiausi atminty išliekantys... Todėl norėčiau palinkėti, kad šis laikraštis gyvuotų tol, kol Amerikoje bus bent vienas lietuvis, kuris galėtų, kiekvieną rytą savo pašto dėžutėje rasti

„Draugą“. Būdamas Amerikoje, mačiau, ką šis laikraštis reiškia skaitytojams. Tai pagrindinis žinių apie Lietuvą šaltinis, nors, beje, ne vienintelis... Lietuviai leidžia ir daugiau laikraščių: „Darbininkas“, „Dirva“, „Tėviškės žibūrius“, kurie taip pat spausdina informaciją apie Lietuvą. Be to, minėti laikraščiai taip pat rašė ir apie mano koncertus, už ką aš esu labai dėkinga. Tačiau, nepaisant lietuvių laikraščių gausos, žinių troškuly ir, deja, jų trūkumas jaučiamas. Kaip ir mums apie lietuvių gyvenimą Amerikoje.

Būdamas Amerikoje, iš tiesų nuosirdžiai tuo gyvenimu domėjausi. Esu be galo dėkinga tiems nuostabiems žmonėms, kurie man dovanojo gražų buvimą JAV, sudarė galimybę koncertuoti Kanados lietuviams Toronte. Visų pirma, žinoma, Irenai Kerelienei, kuri pasiūlė Mokslo ir kūrybos simpoziumo organizatoriams pakviesti mane į dalyvauti su poezijos programa „Slaptieji sielų suokalbiai“. Kelionės metu nuosirdžiai manim rūpinosi Birutė ir Algis Bubliai, Kęstutis ir Vitalija Kebliai, Stasys ir Milda Tamulioniai, Ramunė Vitkus, Eleonora Grigaitienė ir kiti. Iš tiesų galėčiau vardinti ilgiausią sąrašą žmonių, kurie padėjo organizuoti mano koncertus, negailėdami savo laiko, rodė man tą idėją, tokias įvairias kultūras savy talpinančių kraštų. Jų dėka aš supratau ir pamaciau, kaip kuriamas — nelengvai ir toli gražu ne iš karto — „amerikietiškas rojus“. Juk

graziai sutvarkyta butas ir normalus gyvenimas yra sukurtas tik dažniausiai nelengvo, daug jėgų reikalaujančio darbo dėka. Negaliu nesižavėti tokiais žmonėmis, kurie sugeba savo gyvenimo gerovę tvarkyti patys, bet kartu jaustis atsakingais ne tik už jį, bet ir už taip pat daug pastangų, kūrybinių ir finansinių jėgų reikalaujančių lietuvių bendruomenės veiklą. Savo poezijos rečitaliuose jautau: kol bus lietuvių, įvairiausiomis formomis skatinančių lietuvių, tol lietuvių bendruomenė gy-

Virginija Kochanskė.

vuos. Ji turi perspektyvas ir aš jomis tikiu. Tik mums reikia kalbėtis. Nuolat. Reikia dalintis tuo, kas svarbiausia — savo dvasios gyvenimu, kaskart kitaip prabylančiu ir amžinas vertybes saugančiu. Nesvarbu, kur būtum, Raseiniuose ar New Yorke... Aš visuomet esu už tokį dalijimąsi, už tokį buvimą kartu.

Aktorės mintis užrašė Aistė Birgerytė

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui į rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą. Mažiausia pristatoma suma \$200.

- * Pristatymas bet kur Lietuvoje \$12 + procentas už siųstą sumą.
- * 4% iki \$2,000 ir 3% virš \$2,000. Siunčiant didesnes sumas ir yra nuolaidų.
- * Palikimus galime nuvežti į Lietuvą ir sutvarkyti reikalus pas notarą.
- * Atsiųskite gavėjo ir siuntėjo vardus, pavardes, adresus, telefono numerius, jei yra.
- * Taip pat mes pristatome ir Lietuvoje sudarytus maisto paketus. Rašykite, atsiųsim kainoraštį.
- * Pašto perlaidas (m/o) arba asmeniškai čekius siųskite:

Kairys Baltic Expediting
517 Fruitland Rd.
Stoney Creek, Ont.
Canada L8E 5A6
Tel. 905-643-3334 / Fax. 905-643-8980

Take control of an Emerging market.

Our client, a major U.S. multinational developer/manufacturer of wireless communications technologies and equipment is initiating a joint venture with a predominant telecommunications organization in Lithuania. This partnership will result in the introduction of wireless communications services throughout the country.

GENERAL MANAGER LITHUANIAN OPERATIONS

You will oversee all operations and provide maximum profit and return on invested capital. This entails establishing both short- and long-range objectives while representing the company to major customers, government offices, the financial community and the public at large. Reporting directly to the Board of Directors, this high level position will ensure ongoing development and growth of all operations.

The successful candidate will have a Bachelor's degree and minimum of 10 years general management experience, along with fluency in Lithuanian and English. Knowledge of multinational, high technology products and services essential. An advanced degree from a recognized international university a plus.

FINANCE MANAGER

You will manage a staff with functional responsibilities for accounting, MIS, credit, collections and human resources administration, while taking personal responsibility for treasury and banking activities. This includes overseeing the financial reporting and accounting, including selecting, installing and implementing the accounting system.

The successful candidate will have an advanced degree in Business with a major in Finance or Accounting, CPA certification or equivalent as well as strong knowledge of Lithuanian and U.S. GAAP essential. Experience in corporate finance or control function (5 - 7 years), along with fluency in Lithuanian and English required. Experience in a business start-up environment a plus. Prior experience managing a professional finance/control organization essential. Familiarity with modern MIS technology essential.

For prompt consideration, please forward your resume to: Rogers & Associates, Dept. SP, 8600 W. Bryn Mawr, Ste. 260S, Chicago, IL 60631. Our client is an equal opportunity employer. No walk-in resumes accepted.

atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
2719 West 71th Street, Chicago, IL 60629
Tel. (312)434-2121 1-800-775-SEND

Pristatome siuntinius į namus
Jūsų giminėms Lietuvoje, Latvijoje, Rusijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje.
Skubiems siuntiniams: AIR CARGO Amerikietiško maisto siuntiniai.
Pratesiame vizas, ruošiamo iškvietimus. Persiunčiame pinigų doleriais.
Visos paslaugos atliekamos greitai ir pigiai.

Pradžiuginkite gimes kalėdinėmis dovanomis!

AKADEMINIAM SKAUTŲ SAJŪDŽIUI 70 METŲ

JONAS DAINAUSKAS

1924 m. spalio 16 d. Lietuvos universiteto rektorius prof. V. Čepinskis patenkino 16 studentų prašymą leisti įsteigti Studentų skautų draugovę. Aštuoni (4 iš Kauno, 2 iš Šiaulių ir 2 iš Panevėžio) skautai, išėję skautavimo programą savo gimnazijose skautiškuose vienetuose, tą rudenį išmatruliavę, panorą skautauti ir įstoje į universitetą. Tai buvo sumanymas, iki tol skautiškoje veikloje visiškai naujas, neturėjęs jokio pavyzdžio bandymas. Rugsėjo pabaigoje — spalio pradžioje buvo parengtas SSD statusas, kepuraitės, juostelės, ženklelio projektai, kaip to reikalavo universiteto studentų organizacijų reguliavimas. Kadangi tas reguliavimas reikalavo, kad studentų organizacijai įsteigti reikėtų ne mažiau 15 dalyvių, iniciatoriai studentų skelbimų lentoje paskelbė žinutę, kad atsilieptų kiti, kur nors skautavę ir imatrikuliuoti bendraminčiai. Taip atsirado dar 8 skautavę studentai. Tad prašymą pasirašė 16 įvairių fakultetų studentai ir laisvi klausytojai (3 skautės ir 13 skautų). Ženklelis buvo parengtas pagal L.U. baigimo ženklelį, tamsiai mėlynos spalvos rombe mažą, aukso spalvos, skautiška lelielę. Tą ženklelį iki šiol išlaiko Korp! Vytis. Obalsiu buvo parinktas lotyniškas posakis: „Ad Meliorem“ (Link geresnio, tobulesnio). Tai viso A.S. Sajūdžio šūkis.

Studentų skautų draugovė, nors siekė būti skautų organizacija, negalėjo būti pavaldi Lietuvos Skautų štabui, nes Lietuvos universiteto studentų organizacijos buvo pavaldžios tik universiteto vadovybei ir negalėjo priklausyti jokiai organizacijai už universiteto ribų. Pradžioje tai sudarė įtampą tarp Lietuvos Skautų štabo ir S.S.D., bet greitai ir L.S.S. štabas įsitikinė, jog S.S.D. nėra kokių atskaldžių sambūris.

Steigdami S.S.D., iniciatoriai buvo užsibrėžę: 1. pažinti skautybę, kaip gyvenimo filosofiją ir pasiruoti jos principais taikyti savo profesijose, visuomeniniame gyvenime; 2. savo darbu aktyviai remti Lietuvos skautų organizaciją, kaip sąmoningų piliečių patriotų auklėjimo priemonę ir 3. tapti Lietuvos skautų vadovų prieauglio šaltiniu. Steigiant norėta tęsti moksleivio amžiuje pradėtą skautavimą, tačiau pats gyvenimas greit perkėlė visą studentų skautų veiklą į skautybės vidinį išgyvenimą ir jo idėjų taikymą gyvenime, niekad nesustojant vietoje.

Ieškant studento skauto, suaugusio žmogaus, veiklos kelių, gana greitai sunkumai iškilo draugovės viduje. Norėjome universitet, savo kasdieniniame gyvenime, vadovautis skautybės ideologija, drauge paliekant laisvę kiekvienam savo nariui formuoti, turėti savo visuomenines pažiūras. SSD nariai galėjo priklausyti kitoms universiteto studentų organizacijoms, net ir ideologinėms. Tad S.S.D. draugovės narių tarpe atsirado tokių, kurie taip pat įsijungė į studentų ateitininkų,

neolituanų, varpininkų organizacijas, korporacijas. Iš čia gimė paskirų SSD narių pastangos draugovę palenkti prie tų ideologinių organizacijų veiklos kelių. Per tai kilę ginčai privėdė SSD prie darbų sutrikimo. Buvo bandyta politines įtakas išstumti, sustiprinant skilčių veiklą, gilinant skautiškos ideologijos studijas ir pan. Deja, tai nesulaukė kivičių. Draugovė pradėjo irti. 1928 m. sesės atsiskyrė nuo SSD ir įkūrė Studentų skautų draugovę (išvijoje atsikūrus, ši draugovė pasivadino Akademikų skautų draugovė), kurios narsės jau nebegalėjo priklausyti jokioms srovinėms organizacijoms ar kitoms korporacijoms. Sesėms įkūrus atskirą draugovę, Studentų skautų draugovė pasiliko vos keliolika vyrų, kurie savo tarpe buvo labai artimai susigvenę. Buvo parengti Studentų skautų korporacijos Vytis įstatai. Formaliai naujoji korporacija buvo įregistruota 1932 m. Kadangi tai buvo tik organizacinės formos pakeitimas, akademinė organizacija tarpe tiek Studentų skautų draugovę, tiek ir Korp! Vytis išlaikė savo vyresniškumą universiteto sąrašuose.

Po persitvarkymo abu vienetai ypač rūpinosi: 1. griežtu skautišku pačių vienetų ir paskirų savo narių; 2. palaikymu artimų ryšių su vyriausios Lietuvos skautų vadovybe; 3. subūrimu į skautų akademikų vienetus galimai didesniu, i universitetą stojančių skautų skaičiumi; 4. griežtu apolitiškumu; 5. vienybės ir tolerancijos bei giedros nuotaikos skleidimu studentijoje ir 6. sąžiningu savo, kaip studento, pareigų atlikimu. Gana greitai, negausios Korp! Vytis atstovas gavo vadovauti universiteto studentų atstovybei. Berods, 18 absolventų, studentų skautų, buvo palikta prie Universiteto ruošties profesūrai. 1939 m. susiorganizavo Korp! Vytis Filistierių draugija, kuri jau nebuvo pavaldi universiteto vadovybei.

Vokietijoje 1949 m. atgaivinus Korp! Vytis ir Studentų skautų dr., susiformavo dabar veikiantis Akademini Skautų Sajūdis, kurį sudaro: Korp! Vytis, Akad. skautų draugovė ir tų dviejų korporacijų filistierių, susijungę į Filistierių skautų sąjungą. Lietuvių Skautų sąjungos veikloje Akademini skautų sąjūdis, greta LSS Brolijos ir LSS Seserijos, sudaro trečią LSS šaką. ASS veikia pagal suvažiavimo priimtus nuostatus, o Korp! Vytis, ASD bei FSS — pagal tų padalinių atitinkamų suvažiavimų priimtus reguliavimus. Nauji nariai į ASS ateina per Korp! Vytis ir ASD vienetų (veikiančių paskirose vietovėse, kur susidarė didesnis susibūrimas lietuvių skautų, studijuojančių vietas universitetuose). Jaunuoliai, jaunuolės, išėję skautavimo programą Brolijos ar Seserijos vienetuose, įstoje į kurį universitetą, priimami junjorais (i Korp! Vytis) ar kandidatėmis (i ASD) ir maždaug vienerių metų bėgyje, išėję kandidatavimo programą, parašę rašinį ir po (savo vieneto) vadovybės bei

narių sueigų apklausinėjimu, vieneto sueigos pilnateisių narių nutarimu, gali būti pakelti senjorais (Korp! Vytis) ar tikrosiomis narėmis (ASD), o iškilmingoje vieneto sueigoje davę priesaiką ir pasirašę pasižadėjimą, gauna spalvas (juostelę ir ženklelį). Baigę universitetą, senjorai bei tikrosios narės savo vienetų pakeliami filisteriais, filisterėmis ir pereina į FSS vietos skyrių. Savo spalvomis filisteriai, filisterės yra šurišti su savo studentišku vienetu, bet studentai savo studentišku vienetų organizacinius reikalus tvarko patys.

Visa savo esmė skautybė yra praktiška. Tai yra jaunuolio gyvenimas tam tikrais principais. Ji nėra nei religijos pakaitalas, nei mokslo disciplina. Ji atsirado, kaip augančio jaunimo sąjūdis. Jos bendri bruožai yra: 1. pareiga Dievui; 2. ištikimybė savo kraštui; 3. tikėjimas pasauline draugyste ir broliškumu; 4. skautų įstatuose ir įžodyje išdėstytų idealų pažinimas; laisvas prisirišimas ir vykdymas; 5. nepriklausomumas nuo politinės įtakos; 6. priklausymas (organizacijai) laisvu noru; 7. savita lavinimo sistema, paremta skilčių sistema, užsiėmimas atvirame ore ir veikminių mokymais; 8. tarnavimas kitiems. Jos steigėjas Baden Powell užsimojimu skautybė yra jaunimo saviuoklos mokymo kelias, o SSD iniciatoriai tikėjo, kad skautybė ir suaugusiam žmogui gali padėti rasti gyvenimo kelią.

Studentų skautų draugovė buvo pirmūnė savo pastangomis skautišką ideologiją įgyvendinti visose suaugusiųjų asmeninio ir visuomeninio gyvenimo srityse. Skirtingai nuo daugelio kitų visuomeninių ar politinių organizacijų, iškylančių vieną kurį principą, Studentų skautų draugovės idealų tęsėjas, Akademini skautų sąjūdis, remiasi religiniu, tautiniu ir socialiniu principu lygiai, pripažindamas jų logišką tarpusavio ryšį ir reikalingumą gyvenime. Proto ir sąžinės nurodoma, suaugusiojo žmogaus galvoseną veda prie Dievo buvimo pripažinimo. Tai yra veiksnys, dominuojąs akademikų skautų gyvenimą, jų veiksmus ir santykius su visa aplinka. Ištikimybė savo tautai yra aukščiausia žemiškoji akademikų skautų pareiga. Savo santykį su kitais žmonėmis akademikai skautai grindžia praktiškai įgyvendinama artimo meile ir tvirtu žmogaus vertės pajautimu. Tos ideologijos įgyvendinimo formos, aišku, keitėsi. Studentų skautų draugovė steigiantis Lietuvos universitetą, tos formos buvo vienos, persiorganizuojant į Studentų skautų draugovę ir Korp! Vytis — kitos, veikiant pogrindy — vėl kitokios, užsieniuose — dar kitokios. ASS šūkis „Ad Meliorem“ savo esmė reiškia nesibaijantį siekimą ir pastangas kilti visa savo asmenybe moralinėje, kultūrinėje, profesinėje, organizacinėje ir kitose žmogaus buities srityse. Tai yra logiškas skautų geležinio įtato tęsinys.

• Mes žinome, kad lietuviai vyrai nesensta — kai kurie tik daug metų turi. Toks yra ir vieningas užsienio lietuvių dienraštis „Draugas“ — jis jaunas ir turėdamas 85 metus.

Ir aš skaitau (1933 m., Šiaulėnai).

Nuotr. Balio Buračo

LIETUVOS ATSPINDŽIAI

Spalio 9 d., 2 val. po pietų Lietuvos ambasadoje Vašingtone atidaroma Lietuvos fotografijos paroda, pavadinta „Lietuvos atspindžiai“. Šioje parodoje eksponuojamos dvylikos fotografų nuotraukos.

Balys Buračas, gimė 1897 metais. Fotografuoti pradėjo 1915 m., kai netikėtai iš besitraukiančios kaizerinės Vokietijos karininko mainais į savo darbo lazdą, išpuoštą gyvatėmis ir lapais, žiedais ir paukščiais. Iš visų parodoje eksponuojamų menininkų išskirčiau Romualdą Rakauską, gimusį 1941 metais Akmenėje. Jo kaimynas ir draugas poetas Alfonsas Bukontas davė jam pirmąjį fotoaparatus ir pirmąją pamoką. Vėliau Romualdas studijavo Vilniaus universitete žurnalistiką, spausdinosi daugelyje Lietuvos ir užsienio laikraščių bei žurnalu. Šiuo metu dirba etatiniu fotokorespondentu literatūriname žurnale „Nemunas“.

B. Buračo vardas siejamas su

Vilniuje tuo metu dirbusiais fotografais J. Hermanovičiumi, S. Fleri (1858-1915), J. Bulhaku (1876-1950). Paskutinis 1911-1912 m. Drezdene baigęs fotografijos mokslus, ikūrė foto meno departamentą Vilniaus (tuo metu Stepono Batoro vardo) universitete. Balys gerai jautė kompoziciją, šviesą ir erdvę kadre, atskirose fotografijose etnografinį dokumento turinį papildė jausmu, ji sušildė. Iš visų parodoje eksponuojamų menininkų išskirčiau Romualdą Rakauską, gimusį 1941 metais Akmenėje. Jo kaimynas ir draugas poetas Alfonsas Bukontas davė jam pirmąjį fotoaparatus ir pirmąją pamoką. Vėliau Romualdas studijavo Vilniaus universitete žurnalistiką, spausdinosi daugelyje Lietuvos ir užsienio laikraščių bei žurnalu. Šiuo metu dirba etatiniu fotokorespondentu literatūriname žurnale „Nemunas“.

Labai poetiškas Kazimieras Mizgiris fotografuoja smėlį, kopas, jūrą. Šioms formoms suteikia tapybiškus ir skulptūriškus atspalvius. Jo darbuose

JUOZUI EIDUKEVIČIUI — 90 METŲ

Man bebaigiant „Žiburio“ gimnaziją Prienuose, atvyko nauji jauni mokytojai, neseniai baigę Lietuvos universitetą: matematikas Ignas Saudargas, lietuvių kalbos mokytojas Juozas Eidukevičius. Jie amžiumi tik keleriais metais skyrėsi nuo vyresniųjų klasių gimnazistų, todėl santykiai mokytojų ir mokinių nebuvo tokie oficialūs kaip anksčiau. Koks I. Saudargas likimas — neturiu žinių, Stasys Barzdukas jau seniai miręs Clevelande, o J. Eidukevičius dar gyvas, neseniai sulaukęs 90 metų, gyvena Prienuose.

Veikli Prienų vidurinės „Žiburio“ mokyklos mokytoja Anarsija Adamonienė rajono laikraštyje „Naujas gyvenimas“ (94.08.03, Nr. 60), apilankiusi šį mokytoją namuose, rašo, kad jis yra seniausias „Žiburio“ mokytojas. Juozas Eidukevičius gimė 1904 m. liepos 17 d. Ožkasvilių kaime, Marijampolės rajone, didelėje ūkininko šeimoje. Jo motina buvo Vinco Kudirkos giminaite ir jo krikšto dukte. Idomiai pasakojama, kad Juozo motinai gyd. V. Kudirka pado savo „versenikę“, kurioje jis nešiodavosi knygas eidamas į mokyklą; motina su pasididžiumu nešiojo „versenikę“ eidama į mokyklą. Ši pareiga iš eilės teko ir Juozukui, kuris jau labai nenoriai ją nešiodavęs, nes tuo laiku jau buvo nemadinga. Juozas gimnaziją lankė Marijampolėje, vėliau išvyko studijuoti į universitetą Kaune.

Juozo tėvelis buvo pažangus ūkininkas, apsišvietęs žmogus, kuris pasiryžo visus vaikus išleisti į mokslo, nors ir suvalkiečiui ūkininkui, kurio žemės nėra geros, buvo nelengva. Dar Juozui bestudijuojant universitete, 1926 m. mirė jo tėvelis

Kazimieras. Jis, pertraukdamas studijas, vykdavo į kaimą atlikti ūkio darbų — šienauti, arti, sėti. Egzaminams ruošdavosi bedirbdamas, panaudodamas kiekvieną atokvėpio minutę. Šalia to, dar daug laiko skyrė visuomeniniam darbui, su paskaitomis aplankė daugelį vietovių, ypač propaguodamas blaivybės idėją.

Vos išlaukęs universiteto kursą, bet dar neišlaikęs reikalingų egzaminų, pradėjo dirbti Širvintų vidurinėje mokykloje, kad galėtų paremti besimokančias seseris ir brolį. 1923 m. Juozas Eidukevičius buvo pakviestas į Prienų „Žiburio“ gimnaziją vokiečių kalbos mokytoju. Čia jis pasireiškė ne tik kaip mokytojas savo siauroje specialybėje, bet tapo kultūrinį renginių iniciatorium. Nesant tinkamų vaidybų scenos veiklų, Juozas pats pasiryžo užpildyti šią spragą. Jis parašė keletą scenos veiklų, kurie buvo pastatyti Prienų scenoje.

1934 m. jis tapo šios gimnazijos vicedirektorium (inspektorium). 1935 m. sukūrė šeimą su bendramente mokytoja Z. Ignatavičiute. Juodu išaugino ir išleido į mokslus gražią šeimą: keturis sūnus ir dukterį.

1940 m. sovietams okupavus Lietuvą, mokyto. J. Eidukevičius buvo atleistas iš gimnazijos kaip netinkamas tai santvarkai. Vokiečių okupacijos metais vėl grįžo į gimnaziją. 1944 m. vėl įsibrovus bolševikams jis su žmona ir vaikais gyveno žmonos tėviškoje Parausiuose. Savo mokytoja J. Eidukevičių paskutini kartą buvau sutikęs 1941 m. vasarą Prienuose, kur jis vertė javo vokiečių kariniuose daliniuose ir įstaigose.

J. Eidukevičius sovietmečiu gyveno slapstydamasis nuo

DRAUGAS, šeštadienis, 1994 m. spalio mėn. 15 d.

5

Nuostabi Rakauš o sukurtoji „Žiedų“ serija. Tai tarytum sugrįžimas į vaikystę. Bekeliaujant per šias nuotraukas lyg iš labai toli atklysta gerumo jausmas, tik mažiesiems pasiekiamas — toks nepakartojamai šviesus ir lengvas, lyg tie pavaršariniai obelų žiedai.

Kiti du pasaulinio garso fotografai — Antanas Sutkus ir Romualdas Požerskis priverčia žiūrovą sustoti ir pamastyti, tarp paprastų kasdienių personažų atrasti save ir išskėlus galvą žvelgti pasauliui ir akis, be mažos tautos ar provincialumo kompleksų.

Manau kiekvieną sujaudins Juozo Kazlauskio parodoje eksponuojamas triptikas iš „20 amžiaus“ serijos. Gimė Juozas Molėtuose ir aštuonerių metų kartu su mama išvežtas į Sibirą. Grįžo į Lietuvą. Baigė kinematografijos Institutą Maskvoje ir dirba kino operatoriumi Lietuvos kino studijoje. Neužmirštos praeities atgarsiai išreikšti nuotraukose „Raudonoji Armija išeina“, palikdama kapus, o sugrįžta Lietuvon — manau kiekvienas, išvydęs ar išgyvenęs šį ilgai lauktą sugrįžimą, nubrūkia ašara.

Broliai Algimantas ir Min-daugas Černiauskai irgi panašaus likimo fotografai. Min-daugas kartu su mama, būdamas penkerių metų, išvežtas į Sibirą, o Algimantas ten gimė. Grįžę į Lietuvą, baigė Kino mechanikos technikumą ir pasklido po Lietuvą, fotografuodami daugiausia kaimo žmones, varganą, sunkių darbų dvelkiančią jų buitį, švares žemės darbininkų akis.

Labai poetiškas Kazimieras Mizgiris fotografuoja smėlį, kopas, jūrą. Šioms formoms suteikia tapybiškus ir skulptūriškus atspalvius. Jo darbuose

jaučiamas šviesos ir šešėlių žaismas, kuriantis paslaptingus naujus pasaulius.

Stasys Žvirgzdas, vienas ne daugelio lietuvių fotografų naudoja montažo techniką, nors šios technikos nevenge ir pats Balys Buračas (tai įrodo puikioji „Ant milžinkapio“ fotografija). Stasys Senojo ir Naujojo Testamento personažus, pavaizduotus italų skulptoriaus T. Righli'o iškaltose Vilniaus Katedros priešakinio fasado skulptūrose, jungia su šiandieninio gyvenimo vaizdais, taip išgauna įdomių minčių žaismą.

Man labai malonu pristatyti du jaunos fotografus — Arūną Baltėną ir Sigitą Baltramaitį. Arūnas fotografuoti pradėjo, apimtas didelės aistros išaugti griuvančio Senojo Vilniaus grožį. Šio miesto mūrai persisunkę praeitimi, iškilę virš laiko kaip pasaulinės šlovės tvirtovė, akmuo po akmenų tyliai dunksi į amžinybę. „Užmigusių miestai“ — kapinės vilioja rimtimi ir susikaupimu. Rūkuose padūmavę miesto žiburiai primena kafkiškąją Prahą. Gal dėl to, kad Arūnas baigė Taikomąją matematiką Vilniaus universitete, jo nuotraukos pasižymi idealia kompozicija. Ne veltui jo išleisti albumai „Lietuvos istorijos paminklai“, ir kartu su R. Pakniu išleistoji knyga „Lietuvos bažnyčių menas“ susilaukė plataus pripažinimo. Tiek, kiek Arūnui rūpi forma ir išorė, tiek Sigitui Baltamaitiui ji neįdomi. Jo nuotraukose užfiksuotas žmonių, daiktų ir mus supančio pasaulio vidinis gyvenimas, skirtingi jų likimai. O ir pats gyvenimas jam jam procesija — jei turi ką šventą nešti, jis prasmingas.

Jūratė Baušytė-Buračas

išvežimų Kaune ir Vilniuje, kad didesniuose miestuose nebūtų pastebėtas kagebistų. Eidukevičienė Prienuose viena augino vaikus. Tik 1956 m. išdrįso grįžti į Prienus. Jis dirbo vakarinėje mokykloje ir tvarkė kun. P. Martišiaus užvestą 4 ha sodą, buvo sodininkų draugijos pirmininku. Laisvalaikiu rašė atsiminimus apie „Žiburio“ gimnaziją, jos direktorių kan. P. Martišių ir kitus kultūros veikėjus: Joną Jablonskį, Juozą Vilkutaitį — Keturakį, gyd.

Juozą Brundzą, Vincą Kudirką. Švęsdamas savo 90 metų sukaktį, J. Eidukevičius galėjo pasidžiaugti savo gražiu atžalynu, turėdamas 5 vaikus, 11 vaikaitių ir 5 provaikaitius. Deja, dėl insulto mūsų buvęs mokytojas yra prikaustytas prie ligonio vežimelio. Lietuvoje ir JAV yra daug buvusių jo mokinių, kurie jį prisimena, yra jam dėkingi ir linki, sulaukusiam garbingos senatvės, širdies ramybės ir paguodos.

Ig. Medziukas

Akademini Skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus nariai metinėje šventėje.

Nuotr. J. Tamulaičio

First In Travel To Lithuania
American Travel Service

Dabartinės kainos Skrydžiams iš Sekančių JAV Miestų į Vilnių.	
Atlanta	\$ 763.00
Boston	\$ 718.00
Chicago	\$ 640.00
Cleveland	\$ 808.00
Dallas	\$ 826.00
Detroit	\$ 763.00
Houston	\$ 826.00
Los Angeles	\$ 916.00
Miami	\$ 781.00
New York	\$ 580.00
San Francisco	\$ 916.00
Seattle	\$ 916.00
Tampa	\$ 781.00
Washington	\$ 745.00

Prie bilieto kainos reikia pridėti mokesčius. Bilietai turi būti išpirkti iki spalio 14 d., 1994 m. Dėl smulkesnės informacijos ir skrydžių iš kitų miestų prašome kreiptis į mūsų raštines. Siūlome bilietus iš VILNIAUS į įvairius JAV ir KANADOS miestus. Informaciją dėl bilietų kainų bei kitų kėlonių ir turistinių patarnavimų maloniai suteiks mūsų raštinių tarnautojai.

American Travel Service
9439 S. Kedzie
Evergreen Park, IL 60642
Ph. 708 422-3000
Ph. 800 422-3190
FAX 708 422-3163

American Travel Service/Dajana
Gedimino prospektas 46-1
2001-Vilnius
Ph. 22-39-39
FAX 22-27-64

JAV LB Ekonominių Reikalų Taryba
Informacijos Skyrius
 7311 Douglas Circle, La Palma, CA 90623
 • tel. (714) 521-8694 • fax (714) 521-1210

EKONOMIKOS ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

AKCININKAI NUSIVYLĖ MAŽAIS DIVIDENDAIS

Šiuo metu Lietuvoje veikia apie 400 investicinių akcinių bendrovių, kurios valdo trečdali viso šalies privatizuoto turto. Savo investicinius čekius tokioms bendrovėms yra patikėję apie milijonas Lietuvos gyventojų. Lietuvos laisvosios rinkos instituto ekspertas Giedrius Tamulionis „Lietuvos rytui“, be kita ko, sakė, kad galbūt dauguma žmonių nusivylė tokių bendrovių dividendais, nes bet kuriame banke už patikėtus pinigus galima tikėtis didesnių pajamų. Taip atsitiko todėl, kad investicinės bendrovės daugiausia pirkė pramonės įmones, kurių dauguma šiuo metu yra gana sunkioje padėtyje. Tačiau, eksperto nuomone, esant normaliai ekonominei situacijai, investicinių bendrovių akcijos – ne pati blogiausia vieta investicijoms.

Pasak investicines akcines bendroves „Invalida“ ir Investicinių bendrovių sąjungos prezidento Stasio Poškaus, maždaug pusė tokių bendrovių už praėjusius metus dividendų savo akcininkams neišmokėjo. Bendrovės, turėjusios pelno, vidutiniškai mokėjo 10 proc. dividendų. Lietuvos investicines akcines bendroves dar negali konkuruoti su bankais, nes jie siūlo gerokai aukštesnes palūkanas. Tačiau sąjungos prezidentas S. Poškaus mano, jog šiais metais padėtis šiek tiek skirsis. Tos bendrovės, kurios akcijai yra išskėmę dalyvavimą privatizavime arba valdo įmones, kuriose pavyko atstatyti gamybos apimtį, išlaikys pernyktį lygi, o gal net padidins dividendus. Pasak prezidento, teoriškai investicinė bendrovė bankrutuoti negali, nes neįtikėtina, kad staiga bankrutuotų visos įmonės, kurių akciją turi bendrovė, tačiau gali kisti bendrovės akcijų kaina. S. Poškaus skaičiavimais investicinių bendrovių skaičius turėtų sumažėti iki 50. Dauguma jų, matyt, susijungs.

Investicines akcines bendroves „Invalida“ įstatinį kapitalą sudaro 8 mil. litų. Ji didinti draudžia įstatymas, todėl tokios bendrovės, norėdamos plėsti savo veiklą, kuria dukterines bendroves. „Invalida“ turi apie 60 įmonių akcijų. Iš jų 20 kontroliuoja akcijų paketus. Praėjusiais metais pelningai dirbo maždaug pusė įmonių, kurių akciją turi „Invalida“. Bendrovė savo akcininkams išmokėjo 10 proc. dividendus. Tuo tarpu investicinė bendrovė „Investicijų bankas“, turinti akcinių bendrovių „Silkas“, „Vilkas“, „Specdrabužiai“ Kaune akcijų, iki šiol savo akcininkams dividendų nemokėjo. Pasak bendrovės viceprezidento Vytauto Pupšio, pelningos buvo tik išgytos komercinės struktūros, leidžiančios išgyventi. Firmos vadovai tvirtina, kad kaip rodo Čekijos patirtis, 30 proc. dividendai gali būti praėjus 5 metams nuo privatizavimo pradžios. Norint pertvarkyti įmones, reikia grynųjų pinigų, kurių pirmame privatizavimo etape kaip tik ir nebuvo gauta. Investicines bendroves laukia pirminio privatizavimo pabaigos ir privatizavimo už grynus pinigus pradžios. Kol kas tik nedaugelio investicinių bendrovių akcijų pavyksta parduoti vertybinių popierių biržoje.

NEGAUNA PASKOLŲ VAKARUOSE

Amerikos prekybos rūmų Lietuvoje narių susitikime Vilniuje JAV lietuvių bankininkas, Lietuvos banko valdybos patarėjas Rimantas Aukštuolis tvirtino „Lietuvos aida“: „Galiu kategoriškai teigti, kad nė vienas Vokietijos, Anglijos ar JAV bankas neduoda jokių paskolų Lietuvos bankams be Lietuvos vyriausybės garantijos. Bankininkystės praktika rodo, kad Vakaruose kiekvienas bankas reikalauja paskolos gavėjo trejų metų finansų apskaitos – to niekas Lietuvoje neturi (...) Lietuvos bankai kuria tą sistemą, bet iki Vakarų standartų jiems dar toli. Todėl prekyba su JAV yra labai menka. Per pirmąjį šių metų pusmetį amerikiečiai Lietuvai pardavė 12 mil. dolerių vertės prekių, nupirkę tik 4 mil. dolerių vertės. Amerikiečiai nenori su Lietuva prekiauti, nes nežino, ar atgaus pinigus. Ir neduos paskolos Lietuvos bankams, kol neturės jų kelerių metų finansų apskaitos. Geresni Lietuvos bankai stengiasi tai pasiekti“ („Lietuvos aidas“, 1994.09.21).

Tuo tarpu „Respublika“ (1994.09.28.) rašo, kad Lietuvos komerciniai bankai yra sudarę sutartis dėl kreditinių linijų su Vokietijos, Danijos, Švedijos, Prancūzijos, Italijos, Lenkijos, Austrijos, Čekijos, JAV komerciniais bankais. Kredito linijos visu pirma skirtos prekių ir paslaugų eksporto iš tų šalių į Lietuvą skatinimui. Kartu „Respublika“ pastebi, kad neįmanoma pasakyti, kiek ir už kokią sumą bankai yra atsidavę kreditinių linijų ir kiek jų jau panaudoja, nes Lietuvos bankas šių duomenų neregistruoja. „Litimpex“ banko valdytojo pavaduotojas Gintautas Preidys pripažįsta, kad užsienio bankai vengia pervesti grynus pinigus į Lietuvos bankų sąskaitas. Neoficialiuose pokalbiuose bankininkai teigia Lietuvai esant jiems dar per didelės rizikos šalimi. Kita vertus, Akcinio inovacinio banko vieno departamento vadovas Valdemaras Katkus „Respublikai“ sakė, jog bankai suinteresuoti, kad tie pinigai būtų panaudoti pagal tikrąją paskirtį. Tokios sutartys naudingos dar ir tuo, kad tu šalių bankai, gerai žinodami situaciją vietinėje rinkoje, patys pataria, kurie partneriai patikimesni, su kuriais geriau nebandrauti. Bankai taip pat pasiryžę padėti klientams pasirinkti pigiausią ir kokybiškiausią produkciją. Jei reikia, Inovacinis bankas perka itin didelės grynųjų pinigų sumas savo klientams. Šios sumos, pasak V. Katkaus, būna kur kas didesnės nei milijonas dolerių. „Vilniaus banke“ kreditinių linijų suma svyruoja nuo 3 iki 10 mil. JAV dolerių. „Litimpex“ bankas pagal kreditines linijas yra išdavęs apie 4 mil. dolerių. Akcinis inovacinis – 20 mil. dolerių. V. Katkus teigė, kad šiandien Akcinis inovacinis bankas gali atidaryti kreditinių linijų už 60-70 mil. dolerių.

Smarkų palūkanų normos už indėlių kritimą Lietuvos bankuose pastaruoju metu dažnai aiškinama kaip tik atsiradusių kreditinių išteklių perteklių, kur itin svarbų vaidmenį vaidina kreditinių linijų komerciniuose bankuose padaugejimas. Tačiau vieno Lietuvos banko pa-

reigūno manymu, toks staigus palūkanų kritimas greičiausiai yra dirbtinis. Pasak jo, bankai Lietuvoje turi monopoliją ir pajėgūs apsiginti, kad išlaikytų aukštą kreditų procentų normą. Monopolinę poziciją rodo ir tai, kad taip pat staigiai turėtų nukristi ir procentai už išduodamas paskolas, tačiau čia atotrūkis tokiais tempais nemažėja. Vidutinė palūkanų norma už terminuotus 3 mėn. indėlius rugsėjo mėn. palyginti su liepa nukrito 2,5 karto, tuo tarpu bankų teikiamų paskolų vidutinė norma rugsėjo buvo apie 60 proc., o liepą buvo 69,5 proc.

VIDUTINIŲJŲ VERSLININKŲ MIRTIS

Taip pavadintą laišką premjerui parašė Kauno verslininkė, poetė Dalia Teišerskytė. Laišką išspausdino „Respublika“ (rugsėjo 26 d.). D. Teišerskytė turi firmą „Gabija“. Veikia Madų teatras, Modelių agentūra, privačioje Grožio mokykloje ruošiamos kirpėjos, kosmetikės, sekretorės ir t.t. leidžia žurnalą moterims „Gabija“, vaikams laikraštį „Tukas“, įsteigė „Tuko“ teatrėlį, turi leidyklą ir spaustuve, vertėsi komercija. „Jūsų valdininkams tiesiog pažastys iš malonumo prakieta, kai jie aiškina, kokią naudą kraštui davę garsūs priverstinės vertės mokesčiai! O man atrodo visai kitaip...“ – rašo D. Teišerskytė. – Ivezusi prekę į Lietuvą, tą prekę, kurios Lietuvoje niekas negamina, aš vietoje prizos iš Tamstos jau „prie sienos“ turiu sumokėti 18 proc. tos prekės vertės. Aš dar nežinau, ar jos niekas nepavogs, ar ją iš manęs nupirks, ar nereikės jos atpiginti arba gražinti atgal, tačiau mylimam biudžetui turiu mokėti tuoj pat!.. Tokiu būdu aš Tamstų susapnuotam biudžetui suteikiu paskolą. Jūs su man!.. pinigais elgiatės kaip tinkami. Tik palūkanų nemokate. Taigi man ir įdomu: kodėl aš, imdama iš valstybės paskolą, moku jai milžiniškas palūkanas, o ji, paėmusi iš manęs, man nemoka? Ar Tamstai neatrodo, kad čia yra paprasčiausias šiurkštus reketas? Verslininkės skaičiavimai, pridėtinės vertės mokesčiai yra ne 18 proc., bet visi 30-35 proc.

„Kas varo į nevirtį visą dirbančią arba sergančią Lietuvą, tai garsusis monstras – SODRA. 31 proc. – tai tigras, kuris biurokratu grobis! Ka mes turime? Vargana pensijūkstė ir apgailėtina sveikatos apsaugos sistema! (...) Beveik visi mokame už gydymą. Kodėl to neįvardinti ir neįteisinti? Jeigu aš galiu mokėti už suteiktą paslaugą, tai leiskite man tai daryti oficialiai, be abipusio nusizeminimo. Dalį mano mokesčių paimkite aptarnavimui tu, kurie neturi pinigų. Užtenka tu socialistinių svaigiojimų, kad tada prapuls vargšai. Atvirks-

čiai, tada vargšams bus lengviau, nes turčiai savanoriškai pasidalyš su jais per atitinkamus protingus mokesčius“, – rašo D. Teišerskytė. Ji teigia: „Netikiu, kad negalima susidoroti su korupcija ir nusikalstamumu. Jeigu ponas premjeras vakarais atidžiau paskaitytų Šarlio de Golio memuarus, jis rastų dešimtį receptų – veltui. Nereikėtų kas antrą dieną keistis komisijų ir mokėti ekspertams milžiniškų pinigų. Visi tie ekspertai eksperimentuoja mūsų gyvenimais, o valdininkai tik tunka ir tyčiojasi iš visų. Beje, iš kur jų tiek prisvo?“

„Vienas didžiausių valdžios „laimėjimų“ yra tūkstantis draudimų, kurie teisiogiai slygoja korupcija. Kiekvienas draudimas pakloja keletą į kazin kieno kišenę – leidimui nusipirkti. Juk jau visi žino anekdotą apie tai, kad norint visus Lietuvos piliečius praturtinti, reikia leisti jiems po kelis mėnesius padirbėti muitinėse arba ministerijose. Juodas humoras. (...) Yra tūkstantiai žmonių, kurie apskritai nemoka jokių mokesčių ir nesiruošia jų mokėti. O tuos, kurie moka, valdžia „skatina“ tokiomis bausmėmis, po kurių yra tik vienas noras – nusipirkti automatą ir eiti su Maskvyčiu į mišką“, – rašo D. Teišerskytė.

LIETUVOS EKONOMIKOS NUOSMUKIO PAVOJUS DAR NEPRAEJES

Laisvosios rinkos instituto prezidentė Elena Leontjeva pasikalbėjime „Lietuvos rytui“, be kita ko, pastebėjo: „Lietuvos ekonomikos nuosmukio pavojus dar nėra praėjęs, tačiau višutinis ūkio merdėjimas mano nuomone, jau baigėsi. Netgi ne kaip ekonomistė aš matau šalies ekonomikos pakilimą – visur, kur yra privati nuosavybė, vyksta statybos, remontai, diegiamos naujos technologijos, atsiranda naujos kokybės produktų. Kita vertus, praktiškai visi šie teigiami poslinkiai vyksta toje sferoje, kuria aš, nemanydama, kad tai yra „juodoji“ ekonomika vadinau „pilka““. Čia tarpsta nedraudžiama ekonominė veikla, tačiau didelė dalis mokesčių niekuomet neatiteks valstybei“. E. Leontjeva kritikavo vyriausybės pastangas priversti jėga visus tapti tvarkingais mokesčių mokėtojais. Pasak jos, tai tik viena ir ne pati svarbiausia būtinų mokesčių reformos pusė. „Igyvendinama pamiršus apie antrąją pusę, ji pradės smukdyti kol kas augančią ekonomikos dalį. Kur kas veiksmingesnis būtų mokesčių sumažinimas, savaime suprantama, tuo pačiu griežtinti ir jų administravimą, nes tikėtis, kad pinigai savaime suplaus į biudžetą po šitiek netvarkos ir nusivylimų metų, nederėtų“, – sakė E. Leontjeva.

Rima Jakutyte

**SPALIS GERIAUSIAS LAIKAS KALĖDINIAMS SIUNTIMAMS PER
BALTIA EXPRESS CO. LTD**
 PREZ. VIDMANTAS REPŠYS
 • SU GARANTUOTU PRISTATYMU Į NAMUS BEI MUITO PRIEŠ KALĖDAS.
 • AMERIKIETIŠKO MAISTO SIUNTIMAI.
 • PINIGAI DOLERIAIS GAVĖJŲ Į RANKAS.
 • VISA TAI PER BALTIA EXPRESS, VIENINTELĖ KOMPANIJA LAIKU PRISTATANČIA ŠVENTINIUS SIUNTIMUS.
 KALĖDINIŲ SIUNTIMAI TURI BŪTI PRISTATYTI IKI LAPKRIČIO 1 D.
ATVEŽKITE ARBA SIŪSKITE UPS | BALTIA EXPRESS CO. LTD
3782 W. 79TH ST., CHICAGO, IL 60652
SKAMBINKITE NEMOKAMU TEL. 1-800-SPARNAI (1-800-772-7624)

NAUJOS PASKOLOS ŽEMIAUSIAIS NUOŠIMČIAIS

 PATARNAVIMAI VELTUI
 PROFESIONALUS
 PATARNAVIMAS
 4427 W. HARRISON ST.
 HILLSIDE, IL 60162
 • Perfinansavimas su „cash out“
 • 3% pradinis įmokėjimas 1-4 butų namui
 • Be pajamų patikrinimo
 • Be „points“
LINAS KLIARSKIS
 Office: 708-449-1245
 Pager: 312-289-4806
 Illinois Residential Mortgage License of Illinois Savings & Residential Loan Commissioner Funds Are Provided by Another Entity Which May Affect The Availability of Funds.

• 1762 m. rugpjūčio 22 d. Ann Granklin (žinomojo Benjamin Franklin sesuo) buvo pirmoji moteris redaktorė Amerikoje. Ji pradėjo redaguoti „The Mercury“, leidžiamą Newport, RI.

Dengiami stogai, kalamas „siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti Sigitol: 312-767-1929.

**PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W 69th Street
Tel.: 312-776-1486**

**VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168**

**RACINE KEPYKLA IR
DELIKATESAI**
 Atidaryta 7 dienas savaitėje. Didelis pasirinkimas įvairiausių kepinių ir namuose gaminto maisto – Catering
**6216 S. Archer Ave.
Chicago, IL 60638
Tel. 581-8500**

**MASTER PLUMBING
COMPANY**
 Licensed, Bonded, Insured
 Nauji darbai ir patalymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompos. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN SERAPINAS 708-636-2960

**WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS**
 Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
 Virš 75 metų patikimas patarnavimas
 TYPEWRITERS • COPIERS
 FAX • CALCULATORS
**5610 S. Pulaski Rd.
Phone (312) 581-4111**

J.M.Z. Construction Co.
 Custom carpeting, rec. rm. additions; kitchen, bathrm., basement & deck construction; dry-wall hanging & taping; aluminum siding, soft-fit, fascia & seamless gutters; replacement glass block windows; shingle hot tar & modified rubber and roll roofs. Expert at tearoffs; complete tuckpointing; all colors; chimneys rebuilt. Tel.
708-620-9942.

**WEALTH I & I
VIDMANTAS
GARLAUSKAS
312-778-1305**
 • Finansinis Planavimas
 • Įvairūs investavimo produktai
 • Gyvybės ir sveikatos draudimas
 • Finansinė informacija
 Investments provided by Registered Representatives of Capital Securities Investment Corporation. Member NASD-SIPC.

**MARQUETTE
PHOTO SUPPLY**
 REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS
 Daug sutapusių prkdamų čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu pluriu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtą foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandų. Antradienį trečiadienį susikalsit Lietuvoska.
**3314 West 63rd Street
Tel. – PROSPECT 6-8998**

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
 6602 S. Pulaski,
 Chicago, IL 60629
 312-585-6100
BALYS BUDRAITIS
 Asmeniška patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITISUI
 Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

Century 21
KMIECIC REALTORS
 7922 S. Pulaski Rd.
 4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
 284-1900
 Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Century 21
Ford & Lyons
VIDAS POSKUS
 Greit ir sąžiningai patarnauja perkant ir parduodant nekilnojamąjį turtą. Nuosavybių įkainojimas, parduodamų namų sąrašai – veltui.
 708-233-3446 arba 312-737-6901

PARDUODAMAS
 6 butų pastatas pietvakariname Chicago priemiestyje. Didelis sklypas. 4 auto. mūrinis garažas, arti traukinių, mokyklos, parduotuvės. **CENTURY 21, 708-423-9111.** Prašyti George ir kalbėti angliškai.

**FOR SALE
LINCOLN PARK**
 84 unit apartment building
 Only \$195,000 down
 629 Deming Place, Chicago
Matanky Realty (312) 337-1001

IEŠKO DARBO
 30 m. lietuvių ieško bet kokio darbo. Gali gyventi kartu. Skambinti Birutei; 708-857-9597

HELP WANTED
 Reikalinga moteris prižiūrėti vaikus 2 ar 3 dienas savaitėje nuo 8 v.r. - 6 v.v. Reikia šiek tiek mokėti angliškai. Kreiptis tel. 312-233-5311

Washington, D.C.
 „Landscaping“ kompanija ieško darbininko
 Pradžiai alga \$6 į val.
 Skambinti
Aleksui Škirpai, tel. 202-244-2373

Reikalinga liet. kalbant moteris
 namų ir 2 m. bei 5 m. mergaičių priežiūrai Kalifornijoje. Alga, kambarys, maistas ir kelionė apmokama. Kreiptis: 510-540-6372 arba 510-420-8181.

MISCELLANEOUS

10%–20%–30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
 3208 1/2 West 95th Street
 Tel. – (708) 424-8654
 (312) 581-8654

**ELEKTROS.
VEDIMAI – PATAISYMAI**
 Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
 312-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

REAL ESTATE

**GREIT
PARDUODA**

**RE/MAX
REALTORS**
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

• Perkant ar parduodant
 • Greitas ir sąžiningas patarnavimas
 • MLS kompiuterinių FAX pagalba
 • Nuosavybių įkainavimas veltui
 • Perkame ir parduodame namus
 • Apartamentus ir žemę
 • Pensininkams nuolat

Century 21
ACCENT REALTY, INC.
 5265 West 95th Street
 Oak Lawn, Illinois 60453
 Bus. 708-636-9400
 Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
 Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiesčiuose.

FOR RENT

Išnuomojamas 2 kamb. butas ir garažas Vilniuje vieneriems metams. Netoli miesto centro, ramioje vietoje; patogus susisiekimas. Skambinti Žilvinui: 614-291-2303.

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washburn Ave., viename arba dviem suaugusiems asmenim. Yra šaldytuvai ir virimo plyta. \$325 į mėn. + „security dep.“ Kreiptis į Aliną nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

Išnuomojamas 3½ kamb. butas Brighton Park apyl. vyr. amžiaus porai arba viename asmeniui; šiluma ir karštas vanduo; \$350 į mėn. + „Sec. deposit“ Kreiptis 312-376-4993.

FOR RENT
 Brighton Park 6 room apt.; stove, refrigerator, security deposit. No pets. \$575. Call after 5 P.M.
1-708-448-7097

Išnuomojamas 6 kamb. butas Brighton Parko apyl. viename ar 2 suaugusiems asmenims. Kreiptis: 312-927-7056

Išnuomojamas apšildomas 3 kamb. butas arti Marquette Parko. \$425 į mėn. Skambinti: 708-599-5913.

Išnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. \$355 į mėn. + „security“. Tel. 312-779-6193. Kalbėti angliškai.

Išnuomojamas 4 kamb. butas Brighton Parko apyl. viename ar 2 suaugusiems asmenims. Kreiptis: 312-247-3838.

Nebrangiai išnuomojamas vienas arba dviem asm. šviesus, 5 kamb. 2 mieg. butas antrame aukšte, Talman ir 68 St. apyl. Yra šaldytuvai, virimo plyta, keletas baldų. Skambinti: 312-476-5647.

St. Petersburg Beach, Florida išnuomojamas naujai įrengtas vieno miegamo kamb. butas. Patogi vieta, jūra (1 blk.), krautuvės, restoranai, autobusai čia pat. Nuomoti galima trumpam laikui arba sezonui. Skambinti (813) 347-3717

Architektūros paminklas — Stelmuzės bažnyčia.

Nuotr. V. Šalčiūnas

EKSKURSIJA PO AUKŠTAITIJĄ (I)

VINCAS ŠALČIŪNAS

Nuo Vilniaus iki Utenos

Pagaliau ne vienam išsipildė penkis dešimtmečius širdyje išnešiotą svajonę pamatyti gražiąją tėvų žemę, pakvėpuoti jos pušynų aromatu, atsigaivinti mėlynų ežerų vėsoje. Vos tik paskutiniai Dainų šventės garai, nuaidėjo, kai kita diena (liepos 11) iš Vilniaus link Rytų Lietuvos pajudėjo 60 asmenų ekskursija (50 — autobuse ir 10 — mikroautobuse). Ją sudarė choristai ir šokėjai iš Argentinos, šokėjai iš Australijos ir JAV: Baltimorės, Juno Beach, New Yorko, Omahos, Rochesterio.

Ekskursiją užsienio svečiams surengė Dainų šventės komitetas ir parūpino jai transportą, nakvynę, mitybą. Jai vadovavo jaunas muzikas-dirigentas-kompozitorius Leonidas Abaris. Visur jos dalyviai buvo šauniai sutinkami, sveikinami, vaišiami, dainomis bei šokiais linksminami. Svečių pasitikimas ir globa buvo pavesta vietovių chorams bei jų vadovams, kultūros rūmams, miesto ar rajono pareigūnams ir pan. Toks mums parodytas dėmesys, pagarba ir svetingumas buvo ne tik maloni staigmena, bet ir didi nuojauta, jog esame laukiami svečiai, tos pačios tautos vaikai.

Pirmoji Lietuvos sostinė

Gerokai po pietų kelionė prasidėjo. Pravažiuojam pro Sausio 13-ją krauju laistytas vietas (TV bokštą, Spaudos rūmus), pro naujesiems Vilniaus rajonams statomą didžiulę bažnyčią, pro Pilaitės mikrorajoną. Tuojau už miesto prasideda nuostabi gražus Lietuvos gamtovaizdis, kuris, galima sakyti, kartojosi beveik visą kelionę: visur švelniai bangomis liūliuoja plačios apylinkės, pasipuošusios miškeliais, gojais, šilėmis, baltaliečiais, beržynais, kurių tarpuose žvilga javų laukai, žaliuoja pievos, geltonuoja garsutai, žydi lubinai, ramunės ir kitokios laukinės gėlės. Ta marga panoramą pajavirina sodybos, namai, miesteliai, aukšti bažnyčių bokštai.

I tą mielą vaizdą bežiūrint, autobusas sustoja nedideliame Kernavės miestelyje. Dauguma namų seni, mediniai, po metu našta kiek palinkę, tačiau gelsvai dažyti, durys ir langai baltai apvesti. Už tvorų paprastai žaliuoja keli vaismedžiai, daržai, gėlynai. Yra ir pokario metais iškilusių trobų, mokykla, prekybos centras.

Šis apsnūdęs bažnytkaimis staiga tampa sensacija, kai gidas paaiškina, jog rašytiniuose šaltiniuose Kernavė paminėta jau 1279 m., jog iš čia

Lietuvą valdė kunigaikštis Traidėnis, jog ji buvusi pirmoji Lietuvos sostinė, kurios garbinimą praeiti liudija keturi piliakalniai miestelio pašonėje. Ant vieno jų viršaus stovėjusi medinė kunigaikščio pilis, kurią ugnis ir laikas visai sunaikino. Už tų piliakalnių driekiasi Pajautos slėnis su keliomis sodybotomis prie vingiuojančios Neris upės. Tai ypatingai žavus vaizdas.

Vietinis vadovas veda mūsų grupę apžiūrėti Kernavės istorijos muziejų, įsikūrusį buvusioje klebonijoje. Aikštėje pastatytas komitetas ir senuko Antano armonikos maršas — pirmas toks netikėtas mūsų pagerbimas! Muziejuje keli tūkstantai eksponatų bei archeologinių radinių, kasinėjant piliakalnius, pilkapius ir neseniai aptikto miesto likučius. Pasak archeologo, žmonių šioje apylinkėje gyventa jau prieš 10,000 metų ir manoma, kad iš čia bus kilusios lietuvių bei kitos baltų gentys. Tarp įvairių akmens ir geležies eksponatų yra gėrinos, naudotos Kristaus laikais, ir daug buitinių reikmenų iš vėlesnių amžių. Vienaime skyriuje surinkti 19-20 amžiaus dvaruose vartoti daiktai.

Pats stambiausias miestelio pastatas yra didelė, gotiško stiliaus plytinė bažnyčia, statyta 1910-20 m. Šalia buvusios istorinės medinės. Pats klebonas su pasididžiavimu aiškino jos gausius meno turtus. Už šventoriaus sienos stūkso kiti du architektūros paminklai: medinė aštuonkampė koplytėlė ir panaši mūrinė — dvarininkų Rémerių-Puzinų šeimos palaikų mauzoliejus. Labiausiai nustebino turbut Lietuvos pati gražiausia klebonija, baigta statyti 1987 m. Ji balta, mūrinė, su balkonais ir vitražais. Antrame ir trečiame aukšte įkurtas bažnytinio meno muziejus, kuriame laikomi liturginiai rūbai, taurės, statulos, kryžiai ir kiti brangūs daiktai, okupaciniais metais pas žmones išslapstyti ir apsaugoti. Yra ir kitokių kaimo buities eksponatų.

Pavakarys. Visi išlipame kvapiame pušyne, kur dažnai stovyklauja jaunimas, dega laužai, skamba dainos. Aukštas skardis stachiai nukrinta į slėnį, kuriame iš toli atvingiavusi Neris apacioje paliečia krantą ir vėl dingsta už medžių. Ramu. Tik bitutės dūžgia ir paukščių giesmės skardį. Pirmą kartą į mus prabyla vadovas, supažindina su kelionės programa bei tvarka ir praneša, kad vakariene valgysime čia — miške. Netrukus keli širvintų choristai atvežė krūvą sumuštinių bei gėrimų. Jau buvome išalkę, tai veikiai ne trupinių neliko. To paties Kernavės Antano grojamas valsas

ne vieną išviliojo šokti spygliais grįstose aikštelėse. Tai buvo pirmasis toks jaukus „piknikas“ Lietuvos gamtoje.

Nauja magistralė, labai panaši į Amerikos valstybinius greitkelius, prasuka pro Ukmergę, ir autobusas kiek mažesniu keliu leidžiasi link Anykščių. Lygiai 10 val. saulė dingsta už horizonto ir liepsnomis nudažo vakarų dangų. Prie Kavarsko autobusas įsuko į Tremtinių choro vadovės ūkį, kurio lauke auginamos braškės. Vaisino uogos, sūriu ir šviežiai pamiltu pienu. Gal būtume užsibuvę, jei ne stambių uodų spiečiai!

Apie vidurnaktį pasiekėm Anykščius, kur su gelėmis bei dainomis mūsų laukė Kultūros rūmų choras ir pakvietė mus į susitikimo koncertą rytdieną.

Draugiški anykštėnai

Mus apnakvindino kelių aukštų poilsio namuose „Anykščių šilėlis“. Kambariai švarūs ir patogūs: dvi lovos, stalukas, spinta, prausykla-tualetas (dušas — koridoriaus gale). Duodami rankšluosčiai, muilas, tualetinis popierius. Kokia pažanga! Valgykla gretimai, moderniai įrengto pastato salėje su aikštele šokiams. Maistas geras, patiekiamas prie stalų. Čia išbuvus di naktis, buvo girdimi tik geri atsiliepimai.

Rytą aplankome visų Lietuvos akmenų milžiną Puntuką, kurio veide įamžinti Dariaus ir Girėno bareljefai ir jų testamentas dalis. Jis buvo laikomas didžiausiu Lietuvoje, iki kol Skuodo apylinkėje nebuvo atrastas už jį didesnis. Apie jį yra kelios legendos. Populiariausia — velnias jį nešęs sudažyti Anykščių bažnyčią, bet gaidžiui vidurnaktį pragydus, jį turėjęs čia numesti. Netoliese kadaise stovėjo keli Baranauskų apdainuoti „šventieji ažuolai“, kurių vienas išlikęs iki dabar. Pasak gėdės, žmonės ir dabar tiki, jog jį palietus ir sau ko nors prašant, pageldivimas išsipildo. Iš mūsų grupės atsirado tokių, kurie jį atsiremė ir akis užmerkė kažką svajonių, sau linkėjo. Kiti pasklido po mišką išsirpusių laukinių žemuočių rinkti.

Grįžtant vadovė papasakojo šitą apie Anykščius. Du kartus miestelį nušlavė gaisras. Neišsivystė pramonė, išskyrus agromono Karazijos vyno gamyklą ir veltinių fabriką. Gorbachiovui suvaržius alkoholio vartojimą, užsidarė vyninė, o veltinių paklausa išnyko. Dabar vėl gamina vynos ir likerai. Miestelyje yra 14,000 gyvenotojų, pramonės nedaug, tai sunku su darbais. Anykščių miestelis švarus, aplinka graži, nemažai idomų ir poilsio vietų, netoliese didelis Rubikių ežeras — turizmui tinkamas salygos. Dar apžiūrėjome rašytojo Antano Vienaolio namus — muziejų ir vyskupo Antano Baranausko kleitę, kurioje jis rašė savo klasikinę poemą — „Anykščių šilėlis“.

Po pietų mums maloniai staigmeną padarė Anykščių liaudies dainų ansamblis, mūsų laukęs buvusioje koplyčioje su savo koncertu. Šešioliką įvairaus amžiaus moterų, pasipuošusių tautiniais rūbais, gražia aukštaičių tarme padainavo keliolika Baranausko parašytų liaudies dainų ir didelę dalį „Anykščių šilėlio“. Visoj apylinkėj jos vienos temoka „Šilėli“ padainuoti. Koncertas skambėjo darniai ir harmoningai. Joms paprašius, ir mes užtraukėme kelias populiarias dainas, į kurias įsijungė visos ansamblietės. Jos palinkėjo mums geros kelionės po Lietuvą, o mes padėkojome už tokią kultūringą mums suteiktą pramogą.

Didelį išpūdį paliko plytinė neogotika Šv. Mato bažnyčia, kurios smailūs bokštai dangų bado, o šventorių puošia tautodailės meilės padarytas smūtelis, koplytėlė, kryžiai ir įstiklintos K. Jauskelio stotelių koplytėlės šventoriaus sienoje. Viduje gražios linijos kelia dvasią į aukštį, o altoriai ir sakykla žavi savo gotiška drožyba. Netoli šventoriaus anykštėnai pernai pastatė didelį paminklą savo didžiam kraštiečiui, tautos žadintojui vysk. Antanui Baranauskui.

Anykščių rajono kultūros rūmų pučiamųjų orkestras mus pasitiko su maršais. Rūmų salė talpina apie 500. Stebino jos aukštyn kylančios minkštos kėdės ir puiki scena su modernišku apšvietimu. Kultūros rūmų mišrus kamerinis choras „Šilėlis“ pakvietė mus kartu su jais parepetuoti kelias šventės dainas, nes vakare ir mums teks dainuoti bendrame koncerte. Jį pradėjo nemažas anykštėnų choras, kuriame daug jaunimo. Visi balsingi, muzikiniai išsilavinę. Kai ir mus pakvietė į sceną, salėje sužibėjo plovimai, kilnūs ovacijos. Tiek balsų prisidėjus, dainos skambėjo galingai. Programą dar papildė gerai paruoštas tryjų vokalinis ansamblis ir liaudies šokių vienetas, pasirodęs keletą mums nematytų šokių.

Po koncerto „Šilėlis“ mums surengė smagią vakaronę su užkandžiais, alumi, muzika, šokiais poilsio namų salėje. Buvo pabandoma, pasikalbėta, o vyrų ansamblis dar padainavo. Besikalbant, kai kurie skundėsi negerovėmis Lietuvoje ir teiravosi apie politinį bei ekonominį gyvenimą demokratinėje Amerikoje. Maisto buvo apšiai, atsirado ir tortų, tik trūko lėkštelių, valgymo įrankių. Pasivažiinę ir kiek pasioškė ekskursantai apie vidurnaktį

ėmė pavargti ir „išslinkti“ poilsui, bet miegą trukdė kieme iki antros skambėjusi šilėčių muzika ir dainos.

Utena — išpūdžiai ir malonumai

Liepos 13-ją, po gerų pusryčių „Anykščių šilėlio“ valgykloje, išvykome į Uteną. Nors poilsio trūko, tačiau snauduliuoti neleidė vakar dienos išpūdžiai ir nepaprastas gamtos grožis: vyrauja ledynmečio paliktos kalvos, daubos, ežerai. Daug grožio teikia žali miškeliai, gojeliai, sodybos, laukai. Utena, rytų aukštaičių sostinė ir rajono centras, rašytiniuose metraščiuose buvo minima jau 1261 m. Turėjęs apie 7,000 gyv., miestas karo metu buvo gerokai apgriautas. Dabar jame yra kelios stambios akcinės bendrovės: „Utenos trikotažas“, „Utenos gerimai“, „Mėsa“, „Utenos pienas“ ir daug mažesnių gamybinių įmonių, kurių darbininkai gyvena daugiaaukščių butų „mikrorajonuose“. Kultūrinis miesto gyvenimas ir mėgėjiškų grupių saviveikia telkiasi Kultūros rūmuose.

Visos ekskursijos metu mus kankino nepaprastas karštis ir troškulys. Tai nujausdami Kultūros rūmai mus pasitiko su gairinčiais gerimais. Atsigaivinau, vestuvėse apžiūrėti Vestuvių kalno gražios Rausvės upės užtvankos, kurioje vieni žuvalys, kiti madosi, treti sauleje gulinėja. Jų patogumui yra viešos tualetas, bet jame — kažkas baisaus! Kalne aplink aikštę statytos dailiai meistrių išdrožtos jaunųjų, tėvų, piršlų, svokios, vestuvinių pulko, muzikantų ir kt. statulos (gaila, vanda-likie apgadintos). Pagal paprotį, po jungtuvų jauniejai dažnai vykdavo padėti gėles prie Lenino paminklo. Kadangi tokio Utenoje nebuvo, sumanyta įrengti specialią vietą — Vestuvių kalną, kur jauniejai ne tik galėtų palikti gėles, bet ir susikaupti, pasikalbėti, blankiai junguvių ceremonijai nors kiek iškilmingumo suteikti.

Utenos pakraštėje esančią viešąją kalvą puošia ne tik gražuolės pušys, bet ir nepaprasto puošnumo lietuviški kryžiai. Snekusis mūsų gidas paaiškino tos kalvos liūdnią istoriją. Pasak jo, Aukštaitijos miškuose narsiai ir ilgai kovojo Lietuvos partizanai su daug stipresniu priešu. Manoma, kad Utenos apylinkėse jų buvo daugiau nei 900. Kai kurių lavonai būdavo atvelkami ir pametami šios kalvos įkalnėje, arba negiliai užkasami. Laikui bėgant, išaugo pušys, jų kapai

DRAUGAS, šeštadienis, 1994 m. spalio mėn. 15 d.

7

sunuko. Lietuvos atgimimo metais jų ir iš apylinkių surinkti partizanų palaikai buvo perlaidoti šiame kalnelyje. Prie jų kapų iškilio šalyje turbūt patys gražiausi tautodailės kryžiai.

Išią vietą įeinama pro baltus stilingus mūro vartus, už kurių aukštyn kyla laiptai. Kalvos viršuje šviečia nauja, balta, erdvi koplyčia Aukštaitijos partizanams atminti. Ją pernai pastatė Aleksandras ir dr. Marija Žemaitis, plačiai žinomi Riviera Beach, Floridoje, gyventojai. Deja, koplyčios atidarymo metu A. Žemaitis, nešdamas vainiką padėti ant savo brolio partizano kapo, suknubo ir mirė. Jo palaikai dabar ilsisi šalia altoriaus jo pastatytoje koplyčioje.

Mūsų ekskursijai pietūs buvo užsakyti didžiulės akcinės bendrovės „Mėsa“ valgykloje. Dalyvavo ir rajono, miesto bei Kultūros rūmų atstovai. Ant gausiai apkrautų stalų buvo ir „Utenos gerimų“ alaus (popu-

liariausias Lietuvoje) ir kitokių gėrų, kas mums, karščio ir troškulio iškankintiems, labai tiko. Valgiai buvo geri ir įvairūs. Tikėjomės, kad ir kepsnys mėsos fabrike bus visoje šalyje geriausias. Deja, jis buvo gyslotas ir sunkiai sukratomas. Daugeliui pageidaujant, autobusas dar sustojo prie „Utenos trikotažo“. Ilgai užtruko apsipirkimas, bet keleiviai, pigiai gavę marškinėlių su Dainų šventės ir kitokiais įrašais, grįžo laimingi. Nepatenkinti buvo tik ekskursijos vadovai, kad į Zarasus, kur mūsų jau laukia, gerokai vėluosime.

Po dviejų kelionės dienų, prisirinkę daug išpūdžių ir patyrę malonumų, leidžiamės į ežeringiausią ir mielą Lietuvos kampelį — Zarasų rajoną. Tiesus ir geras kelias prabėga pro kelis aukštaičių miestelius, perskrodžia miškuotas kalvas, peršoka per upelius. Pamiškėje pasirodo Zarasų miesto herbas. (Bus daugiau)

A. + A.

Mokyt. JUOZAS LIPAS

Gyveno Los Angeles, California.

Po ilgos, sunkios ligos mirė 1994 m. spalio 11 d., 4:45 val. p.p., sulaukęs 79 metų.

Gimė 1914 m. spalio 16 d. Lietuvoje, Rokiškio apskrityje, Pagojų kaime. Į JAV atvyko 1975 m. lapkričio mėn. 3 d.

Nuliūdę liko: žmona Marijona Grinkevičiūtė Lipienė, sūnus Juozas, marti Irena, anūke Rūta; dukterys: Edita Matiš, žentas Edvardas, anūakai: Aras, Aidas, Daiva, Daina; Livi-ja, anūkas Edvardas. Taip pat daug giminų Lietuvoje.

Velionis buvo pašarvotas spalio 13 d. Woods Glendale laidojimo namuose, Glendale, Ca.

Laidotuvės įvyks spalio 15 d., šeštadienį. Po 9:30 val. ryto gedulingų šv. Mišių už velionio sielą Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje, velionis bus palaidotas Forest Lawn kapinėse, Glendale, Ca.

Nuliūdę žmona, sūnus, dukterys ir anūakai.

Laidotuvių direkt. Woods-Glendale. Tel. 818-242-0258.

Už Phoenix, Arizonoje mirusios A. + A.

Dr. Liucijos Eitminavičiūtės

vėlę, šv. Mišios bus atnaušiamos šeštadienį, spalio mėn. 22 d. 9:30 val. ryto, Tėvų Jėzuitų koplyčioje prie JAV namo Centro, Chicagoje. Kviečiami draugai ir pažįstami už velionę pasimelsti.

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.

Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.

ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET
CICERO 5940 W. 35 St.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)
LEMONT LOCATION OPENING JANUARY 1994
ALL PHONES
CHICAGO 1-312-476-2345
CHICAGO & SUBURBS 1-800-994-7600

PADĖKA

Mūsų mylimas Vyras, Tėvas ir Tėvukas

A. + A.

dr. JUOZAS GIRNIUS

mirė 1994 m. rugsėjo 13 d. Palaikai bus laidojami Lietuvoje.

Nuosirdžiai dėkojame Šv. Petro parapijos klebonui kun. A. Kontautui už maldas koplyčioje, visųkupi P. Baltakui už gedulingų šv. Mišių atnaušimą, asistuojant kun. A. Kontautui, kun. dr. Cukurui, pranciškonams dr. L. Andriekui ir R. Šakaliui, kleb. emeritui A. Baltrušui, prel. V. Balčiūnui, kun. R. Krasauskui ir keturiems lietuviams pranciškonų klierikams. Dėkojame kun. V. Cukurui už pamokslą šv. Mišių metu ir vysk. Baltakui už tartą jautrų žodį po šv. Mišių.

Dėkojame V. Žiaugrai už atsisveikinimo pravedimą, kun. dr. L. Andriekui už atsisveikinimą pranciškonų vardu, dr. K. Ambrozaitiui — Lietuvių Fronto Bičiulių ir „I laisvę“ fondo vardu, V. Maželiui — jaunystės draugui, J. Kapočiui — Lietuvių enciklopedijos vardu, S. Cibieniui — Bostono ateitininkų vardu ir M. Žiaugrai — Lietuvių bendruomenės, Bostono skryžiaus vardu.

Dėkojame Ateitininkų Federacijos vadui J. Polikaitiui, tarusiam paskutinį atsisveikinimo žodį Federacijos vardu.

Dėkojame komp. J. Kačinskui už vargonavimą ir solistui B. Povilavičiui už giedojimą. Dėkojame karsto nešėjams — dr. K. Ambrozaitiui, V. Maželiui, J. Polikaitiui, V. Žiaugrai, B. Paliuliui ir K. Kveragai.

Reiškiame gilią padėką giminėms, draugams ir pažįstams už atsilankymą į koplyčią ir į bažnyčią, už užprašytas šv. Mišias, už gėles, už aukas jo atminimui, skirtas Lietuvos ateitininkams ir Politinių Kalinių ir Tremtinių sąjungai ir už užuojautas, pareikštas žodžiu, raštu ir spaudoje.

Lieka nuliūdę: žmona Ona, sūnus Ramūnas, Kęstutis, Saulius ir šeši vaikaičiai.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Planuojantiems ateinančio pavasario renginius norime pranešti, kad didysis „Draugo“ koncertas bus balandžio 2 d. Maria aukštesniosios mokyklos auditorijoje.

„Saulutės“ susirinkimas bus ketvirtadienį, spalio 20 d., 7:30 val. vak., Pasaulio lietuvių centro didžiosios salės mazojeje pusėje. Visi kviečiami.

Elena Vilija Tuskenytė.

BAIGĖ MOKSLĄ

Elena Vilija Tuskenytė šių metų birželio mėn. Čikagos universitete lingvistiką baigė bakaluro laipsniu su dviem garbės pažymėjimais.

Šiuo metu Elena dirba specialioje atsilikusių vaikų (autistic children) mokykloje Salt Lake City, Utah.

Ateinančiais 1995-96 mokslo metais Elena planuoja toliau gilintis šioje mokslo srityje.

Elena yra baigusi K. Done-laičio lituanistines mokyklas ir lankė Pedagoginį lituanistikos institutą. Reikišė jūrų skautų ir ateitininkų veikloje.

A. Š. GT International kelionių agentūros prez. Algis Grigas įstojo į Draugo fondo narių (su 200 dol.), o taip pat paremė savo dienraštį 50 dol. auka. Esame jam nuoširdžiai dėkingi.

x Pasaulio Lietuvių dainų šventė Vilniuje! Tris aukštos kokybės vaizduojamos „Ansamblų vakaras Kalnų parke“ (liepos 8 d., trukmė 2 val.), „Šokių diena „Žalgirio stadione“ (liepos 9 d., trukmė 2 val.), „Pasaulio lietuvių dainų šventė Vingio parke“ (liepos 10 d., trukmė 4 val.) jau dabar galite užsisakyti pas International Historic Films, Inc., telefonu 312-927-2900, raštu, arba asmeniškai atvykdami į mūsų raštine, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Vienos vaizduojamos kaina tik \$20, arba visų trijų \$50 ir \$5 už persiuntimą. Mes priimame čekius ir Visa/Mastercard kredito kortele. Sav. Petras Bernotas. (sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teise

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, spalio 19 d., trečiadienį, 2 val. popiet, bus madų paroda, kurioje modelius rūbus Vyresniųjų centro lankytojai. Po parodos – bendri pietūs. Visi kviečiami ir laukiami. Atvykite.

Čikagos skautininkų draugovės sueiga pirmadienį, spalio 17 d., 3:30 v. p.p. vyks „Seklyčioje“ patalpose. Visos narės prašomos dalyvauti, kviečiamos ir viešnios dar šiai draugovei nepriklausančios.

Dienos išvyką autobusu į Čikagos miesto centrą ruošia Vyresniųjų lietuvių centras spalio 27 d., ketvirtadienį. Aplankysime John Hancock pastatą, kuris yra aukščiausias Čikagoje, taip pat Water Tower ir pasivažinėsim dviračiais turistiniu autobusu. Pamykime ir pažinkime savo didmiestį turistų akimis. Registruotis tel. 312-476-2655 arba asmeniškai „Seklyčioje“.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugijos mėnesinis susirinkimas bus penktadienį, spalio 21 d., 6:30 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Apylinkės atstovas miesto savivaldybėje, Virgil Jones, padarys pranešimą apie 69-tosios gatvės pertvarkymą. Kaip buvo jau ankščiau minėta, gatvė vėl bus paversta dviejų krypčių, pertvarkyti pakraščiai ir šaligatviai. Taip pat bus kalbama apie pažangą, padarytą dėl apylinkės apsaugos. Žada apsilankyti ir bus supažindinti kai kurie kandidatai į Cook apskritys valdžios vietas. Susirinkimo dalyviai bus kviečiami. Visi kviečiami, ypač lietuviai, kurie neseniai pirkė namus Marquette Parko apylinkėje ir įsijungė į mūsų tarpą. Jie ištiesiam labai nuoširdų kvietimą – atvykite!

x Dail. Leono Pabedinsko paroda spalio 8 - 16 d. Lietuvių Dailės muziejaus galerijoje, Lemont, IL. Lankymo val.: šešt. - sekmd. 11 v.r. - 2 v.p.p., savaitės dienomis, susitarus. Tel. 708-257-2034. (sk)

x Dėmesio! Chicago šaulių rinktinė rengia gegužinę, kuri įvyks š.m. spalio 16 d., sekmdienį Šaulių namuose. Pradžią 12 val. Geras maistas, gera muzika, turtinga loterija. Maloniai kviečiame visus dalyvauti. Šaulių rinktinė. (sk)

x „Aš visada kelyje – Pranas Domšaitis“ paroda Lietuvių Dailės muziejuje, Lemont, IL spalio 22 d. - lapkričio 27 d. Atidarymas spalio 22 d. 7:30 v.v. - 9 v.v. (sk)

x Atsargiai! Smalkės! Apsisaugokite nuo pavojaus išgydami elektrinį smalkių signalizatorių. Kaina \$39.95 „Patria“ 2638 W. 71 St.; tel. (312) 778-2100. (sk)

x Prieš užsisakydami paminklą, apsilankykite St. Casimir Memorialis, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą – brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilijus Nelsonai. Tel. 312-233-6335. (sk)

PALIKIMAS DRAUGO FONDUI

„Transpak“ siuntinių agentūros savininkas Romas Pukštys buvo pirmasis, pasinaudojęs adv. Vytenio Lietuvninko pasiūlymu sudaryti testamentą veltui, jeigu kas užrašys Draugo fondui bent 1,000 dol. Ta proga ir užklauskite R. Pukščio keletą klausimų.

– Esame dėkingi už nuolatinę paramą „Draugui“. Kas paskatino testamentu užrašyti „Draugui“ dalį palikimo?

– Pats Vytenis Lietuvninkas pasiūlė sudaryti testamentą nemokamai, įrašiusiems Draugo fondui dalį palikimo – bent 1,000 dol. Taip sutapo, kad man ir žmonai Rasai reikėjo atnaujinti testamentą. Vertinu žmones, kurie sugeba suderinti savo profesinę veiklą su kultūrine.

– Kiek žinome, Jūs su žmona esate pirmieji, pasinaudoję šia adv. Lietuvninko paslauga. Ar šis formalumas jau atliktas?

– Šios savaitės pirmadienį nuvykome pas advokatą Lietuvninką. Jo naujoji įstaiga yra prieš „Draugo“ pastatą, tik kitoj pusėj gatvės. Tai buvo pirmą darbo dieną naujoje vietoje, o mes pirmieji atsiliepėm į pasiūlymą. Jis surašė testamentą, ir abu su žmona paskyrėme Draugo fondui tam tikrą sumą.

– Jūs buvotė pirmasis, atėjęs su dovana Draugo fondui – 10 siuntinių į Lietuvą tiems, kurie tapo fondo nariais su 200 dol. įnašu. Girdėjome, kad vėl paskyrėte dovaną Draugo fondo rudens vajui?

– Rudens vajui paskyrėme 5 maisto siuntinių (po 100 dol. vertės kiekvienas). Pagal Draugo fondo valdybą, pirmieji siuntiniai sukle teigiamas atgarsius ir prisidėjo prie fondo narių padidinimo.

– Apie „Transpak“ girdime daug gerų atsiliepimų, todėl įvertiname ir jos savininko paramą „Draugui“. Kodėl Jūs skirate tiek dėmesį lietuviškam dienraščiui?

– Niekas negali paneigti spaudos svarbos žmogaus gyvenime. Turime įvairias organizacijas, radijo valandėles, kon-

x Dr. S. Tumala, ne tik gydo žmones, bet taip pat padeda Lietuvos našlaičiams. Už \$150 našlaičio metinį globos mokesį dėkoja „Lietuvos našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Praleiskite 7 naktis, lapkričio 12-19 d., saulėje Puerta Vallarta, Meksikoje, atostogaudami liuksusiniame Diamon Resort Nuevo Vallarta. Į \$752 įskaito lėktuvo kelionę iš Čikagos, mokesčiai, viešbutis, maistas ir gėrimai. Vietų skaičius labai ribotas. Prašome registruotis iki spalio 25 d., skambinant AMERICAN TRAVEL SERVICE tel. 708-422-3000. (sk)

x LIETUVIŲ FONDO metinis vajuos pokylis įvyks šeštadienį, 1994 m. spalio mėn. 29 d., Pasaulio lietuvių centro pokylių salėje, 14911 127th Street, Lemont, IL. Pradžią – 6:30 kokiečiai, 7:30 vakarienė. Šokiams gros S. Gylis an-samblis „Žiburyš“. Pilna baltas kaina 35 dol. asmeniui, studentams 25 dol. įskaitant vašes ir gėrimus. Vajaus metu įstojuosei į LF nariai su 100 dol. ar padidinusię įnašus, gali gauti vieną bilietą veltui už kiekvieną šimto dolerių įnašą. Stalus ir pavienius bilietus prašome rezervuoti skambinant į LF raštine (708) 257-1616 kasdien, išskyrus savaitgalius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p., o įnašus siųsti LIETUVIŲ FONDUI aukščiaui nurodytu adresu. (sk)

certus, suvažiavimus, vakarones, ir nėra jokios abejonės, kad ši veikla pagyvina lietuvių visuomenės kasdieninę egzistenciją. Bet, jei reikėtų išrinkti kurią priemonę iš visų kitų, tai lietuviškoji spauda pralenkia kitas. Vien dėl to, kad naujos dienos naujas laikraštis sugeba informuoti, sudominti, įjungti žmogų į lietuvišką gyvenimą daugiausia kartų metų bėgyje.

– Ką linkėtumėte „Draugui“, švenčiančiam 85 metų gimtadienį?

– Linkiu, kad visi lietuviški fondai, visos lietuviškos organizacijos ir net besikuriantis Lietuvos Ekonomijos investicijų fondas pirmiausia ateitų į talką ir pastatytų „Draugą“ ant tvirtų finansinių pamatų. Tik per spaudą tie fondai ir organizacijos galės efektingai skleisti žinias apie savo tikslus, prašyti aukų iš lietuviškos visuomenės. Linkiu, kad kuo daugiau pavienių asmenų taptų Draugo fondo nariais ir užrašytų dalį savo palikimo testamentuose. Tada „Draugas“ tikrai klestės daug daug metų Amerikos žemyne.

Dėkojame R. Pukščiui už pokalbį ir dovanas Draugo fondui. A.P.

ATEITININKŲ KONGRESO VAIZDAJUOSTE

Šią vasarą Vilniuje dvylik-tasis Ateitininkų federacijos kongresas buvo įamžintas vaizdajuostėje. Vienos valandos il-gumo juostoje pajusite kongreso nuotaiką ir pamatysite kongreso pagrindinius momen-tus: paskaitininkus, šv. Mišias, daug pažįstamų ir naujų veidų. Vaizdajuostę paruošė Amerikos Lietuvių Romos Katalikų federacija, pasitarus su Atei-tininkų Federacijos valdyba, o stambiomi aukom parėmė prel. dr. Juozas Prunskis, ir kun. Vincentas Radvina. Lietuvoje filmavo Alvidas Buklys, nufilmuotus vaizdus sumontavo Vida Kuprytė.

Vaizdajuostę jau baigta redaguoti ir atiduota publikavimui. Ji bus išsiunčiama užsakiu-siems už dviejų savaitių. Tie, kurie dar norėtų vaizdajuostę užsisakyti ar paremti jos gaminimą auka, prašomi kreip-tis į Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federaciją, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Vaizdajuostės kaina su persiun-timu 25 dol. (sk)

x A.a. Stellos Jasinskienės atminimui draugai ir artimieji paaukojo \$100 Lithuanian Mercy Lift. LML nuoširdžiai dėkoja už auką. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite RE/MAX REALTORS, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk)

x NAMAMS PIRKTI PA-SKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir pri-einamais nuosimčiais. Kreipki-tės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. (312) 847-7747. (sk)

x SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugy-bės skaniausių lietuviškų patiek-lų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papiegti. Sav. I. Naujokienė. „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685. (sk)

Maironio vardo lit. mokyklos, veikiančios Lemonte, direktorė Egle Novak.

Lietuvos vyčių 112 kuopos susirinkimas bus antradienį, spalio 18 d., 7:30 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje. Susirinkimo dalyvių laukia staigmena: Leonas Narbutis parodys vaizdajuostę iš vasarą vykusios Pasaulio lietuvių dainų šventės Lietuvoje. Taip pat bus vašės. Visi nariai raginami susirinkime dalyvauti.

Petras Rimkus, Miami Beach, FL, prisijungdamas „Draugui“ prenumeratos mokes-tį, pridėjo 100 dol. auką. Taria-me ačiū už ištęstą pagalbos ranką savo dienraščiui ir jo reikšmės įvertinimą kultūriniam lietuviškam gyvenimui.

Birutė Židonis, Riverside, IL, prisijungdama mokes-tį už „Draugui“ prenumeratą, pridėjo 100 dol. auką. Džiaugiamės turėdami tokių dosnių rėmėjų, kurie, suprasdami lietuviško spaudos žodžio reikšmę, labai daug padeda savo laikraščio išlaikymui. Nuosirdžiai dėkojame už auką.

x Video juostas iš Lietuvos perrašome į amerikietiška sistemą ir atvirkščiai. Puiki kokybė! Tik \$20 už juostelę. Skambinkite: 708-969-6554 arba 708-399-7443. (sk)

x PINIGAI pervedami DO-LERIAIS papiginta kaina. Mažiausia suma \$50. Talpin-tuvai siunčiami kas savaitę. Skubiems siuntiniams – air cargo. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk)

x DĖMESIO VIDEO APA-RATŲ SAVININKAI! Norėda-mi tikrai kokybiškai išvesti video įrašus iš Lietuvoje naudo-jamos PAL sistemos į amerikie-tiškąjį NTSC ir atvirkščiai, kreipkitės į INTERVIDEO. Su moderniausia „digital“ apara-tūra, už prieinamą kainą mes perrašome viso pasaulio video ir filmo formatus. Mūsų adresas: INTERVIDEO, 3533 S. AR-CHER AVE., CHICAGO, IL 60609. Tel. 312-927-9091. Sav. Petras Bernotas. (sk)

x Pasinaudokite proga. Pensininkai nori skubiai par-duoti puikią rezidenciją gražiausioj N. Riverside vietoj. Vieno bloko ilgumo gatvė, 4-ri mie-gamieji. Trys tualetai. Poilsio kambarys su židiniu, 2-jų mašinų garažas. Apžiūrėjimas susitarus. Skambinti: Victor ar-ba Alex 708-656-2233. (sk)

x Irena Uzinskis iš Vil-lanova, PA, atsiuntė \$150, me-tinį Lietuvos našlaičio globos mokes-tį. Ji globoja Lietuvoje Ro-gabert, kuris yra labai dėkingas už palengvinimą našlaičio gyve-nimo. „Lietuvos Našlaičių Glo-bos“ komitetas 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Joseph W. Venslavsky, iš Wayne PA, globoja Lietuvoje našlaitį Algimantuką. Jis at-ber-ta, kuris yra labai dėkingas už palengvinimą našlaičio gyve-nimo. „Lietuvos Našlaičių Glo-bos“ komitetas 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

RUDENS VAJUS DRAUGO FONDE

„Draugo“ sukaktuvinio gim-tadienio dovanėlės pamažu plaukia į Draugo fondo iždą. Jų galėtų būti žymiai daugiau, jau ipusėjus rudens vajui. Visu, rudens vajuos metu fondui at-siuntusių bent 200 dolerių, laukia stambus laimėjimas – lėktuvo kelionė į Lietuvą ir atgal 1995 metais. Šio lai-mėjimo mėcenatai yra SAS ir American Travel Service, kurio savininkai yra Vytas ir Aleksas Lauraičiai. Laukia ir 5 mažesni laimėjimai – maisto siuntiniai į Lietuvą, kuriuos paskyrė Romas Pukštys, „Transpak“ siuntinių firmos savininkas.

Visiems Draugo fondo ru-dens vajuos dalyviams reiškia-me nuoširdžią padėką, lauk-dami ir daugiau „Draugo“ gimtadienio dovanų.

Rudens vajuos dalyviai

Su 400 dolerių:
Emilija ir Aleksandras Pa-kalniškiai, Chicago, IL.

Su 265 doleriais:
Jonas Ratnikas, Sunny Hills, FL (a.a. Stasės Ratnikienės laidotuvių aukos, per Viktoriją Viskantienę).

Su 225 doleriais:
Janina ir Antanas Bertulias, Hot Springs, Ar.

Su 200 dolerių:
Kun. Jonas Velutis, Chicago, IL.

Elena ir Jonas Skladaitis, Phi-ladelphia, PA (per igaliotinę Juliją Dantiene).

Alex T. Navardauskas, Porta-ge, IN.

Nemira ir Jonas Šumskiai, Chicago, IL.

Eugenija Liaugaudienė, Par-sippany, N.J.

Tadas Bauža, Hayden, Idaho.

Filomena Černiuvienė, Chica-go, IL.

Ilona ir Robert Kerr, Los An-geles, CA.

Jonas Juodis, Beverly Hills, FL.

Viktorija ir Antanas Vala-vičiai, Chicago, IL.

Marija ir Danyš Mikeliūnai, Michigan City, IN.

Apolinaras Varnelis, Dowagiac, MI.

Jurgis Venckūnas, Santa Monica, CA.

Prel. Kazimieras Vasiliaus-kas, buvęs politinis kalinys, Vilniaus kunigų seminarijos rektorius ir Vilniaus arki-katedros klebonas, pasidalin-savo išgyvenimais bolševikų okupacijos metais vakaronėje, įvyksiančioje spalio 21 d., Alvydas Vasaitis. Ruošia penktadienį, Jaunimo centro kavinėje. Vakaronę rengia ir maloniai visus kviečia dalyvauti Jaunimo centro Moterų klubas.

x Lietuvių Fondui vajuos proga aukuoja: \$500 Ira ir Ja-nina Marks, po \$200 Jeronimas Gaizutis, Kęstutis ir Dalia Ječiai, Algirdas ir Regina Os-čiai, po \$100 Romualdas ir Ba-niūtė Kronai, Viktoras Les-niauskas, prel. Juozas Prunskis, Kazimieras Sapetka. Nuosird-žiai dėkojame ir prašome aukas siųsti ir įsigyti bilietus spalio 29 d. pokyliui LF bū-s-tinėje – 14911 127th St., Le-mont, IL 60439, tel. (708) 257-1616. (sk)

x Ligos draudimas atvyku-siems iš Lietuvos ir kitų kraš-tų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191. (sk)

x Joseph W. Venslavsky, iš Wayne PA, globoja Lietuvoje našlaitį Algimantuką. Jis at-ber-ta, kuris yra labai dėkingas už palengvinimą našlaičio gyve-nimo. „Lietuvos Našlaičių Glo-bos“ komitetas 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629. (sk)

x Per „Saulutę“ remiantys konkrečius vaikus bei šeimas Lietuvoje, gali užsakyti „Trans-pak“ firmoje jau paruoštus maisto siuntinius Kalėdoms per „Saulutę“. Remiamai šeimai bus parama ir džiaugsmas, „Transpak“ pasaukos dalį pinigų „Saulutei“ – o rašoma čeki „Saulutei“ galima nurašyti nuo mokesčių. Paruoštų maisto siuntinių kainos yra \$98, \$75, \$39, \$29. Ačiū, Transpak, už bendradarbiavimą su labdara ir vaikų rėmėjais, kurie pasinau-dos šia proga. „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. (sk)

Jonas Jurkūnas, Beverly Shores, IN.

Antanas Bumbulis, Toronto, Canada.

Zuzana ir Antanas Janušiai, Livonia, MI.

Ateitininkų Medikų korp. „Gaja“, Chicago, IL.

Stasė Kasnickas, Harbert, MI.

Su 150 dolerių:
Genovaitė Budraitis, Harbert, MI.

Su 100 dolerių:
Algirdas Jagėla, Toronto, Canada.

Zuzana Juškevičienė, Oak Lawn, IL.

Vaclovas Jakovickas, Palos Hills, IL.

Elena ir Leonas Baltušis, Minocqua, WI.

Stasė Kazlienė, Chicago, IL.

Angelė ir Albinas Karniai, St. Petersburg, FL.

Dr. Arvydas Vanagūnas, Oak Park, IL.

Regina Juchnevičius, Arling-ton Hts, IL.

Kazys Ražauskas, Dearborn Hts., MI.

L.A.R.C. Moterų s-ga, 20 kuo-pa, Chicago, IL.

A. Baltrukėnas, Dania, FL.

Anna ir Joseph Bigelis, Ci-cero, IL.

Kun. Jonas Pakalniškis, Lit-tle Neck, N.Y.

Antanas B. Kvedaras, Savan-nah, GA.

Genovaitė ir Aleksandras Ra-dzius, Baltimore, MD.

Su 75 doleriais:
Kazys Skaisgiris, Beverly Shores, IN.

Su 50 dolerių:
Kazys Sidlauskas, St. Peters-burg, FL.

Dr. Bronius Mickevičius, Mashpee, MA.

Juozas Pargauskas, Toronto, Canada.

Sophie Kamarauskas, Surf-side, FL.

A. Filipavičius, Hamilton, Canada.

Antoinette Viržintas, Berwyn, IL.

Jonas Butvila, La Grange, IL.

Pranas Lapė, Chamberlain, ME.

Jadvyga ir Petras Gruodis, Chicago, IL.

Sofija Vebrienė, Oak Lawn, IL.

Fondo iždininkas